

The background of the entire page is a close-up photograph of several large, vibrant blue and green feathers, likely from a parrot, arranged in a dense, overlapping pattern. The feathers have a fine, ribbed texture and a rich, iridescent color.

ÅRSREDOVISNING 2018

**VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA**

ETNOGRAFISKA
ÖSTASIATISKA
MEDELHAVET
VÄRLDSKULTUR

Innehållsförteckning

1	Förord	4
2	Årets höjdpunkter	5
3	Myndighetens uppdrag	5
4	Myndigheten	7
5	Världskulturuppdraget	7
6	Resultatredovisning	8
6.1	Kvalitativa aspekter	8
6.2	Publik verksamhet	8
6.2.1	Publik verksamhet 2018	8
6.2.2	Volymer	22
6.2.3	Kvalitet och resultatbedömning	27
6.3	Samlingsförvaltning	29
6.3.1	Samlingsförvaltning 2018	29
6.3.2	Volymer	31
6.3.3	Kvalitet och resultatbedömning	32
6.4	Kunskapsuppbyggnad	33
6.4.1	Kunskapsuppbyggnad 2018	34
6.4.2	Volymer	36
6.4.3	Kvalitet och resultatbedömning	36
6.5	Digital utveckling och ny teknik	37
6.5.1	Digital utveckling och ny teknik 2018	37
6.5.2	Kvalitet och resultatbedömning	38
6.6	Samverkan	38
6.6.1	Samverkan 2018	39
6.6.2	Volymer	41
6.6.3	Kvalitet och resultatbedömning	41
6.7	Politik för global utveckling (Agenda 2030)	41
6.7.1	Politik för global utveckling 2018 (Agenda 2030)	42
6.7.2	Volymer	44
6.7.3	Kvalitet och resultatbedömning	44
6.8	Organisation och kompetensförsörjning	45
6.8.1	Organisation och kompetensförsörjning 2018	45
6.8.2	Volymer	47
6.8.3	Resultatbedömning	47
6.9	Lokaler	48

6.10	Avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet	49
7	Finansiell redovisning.....	51
7.1	Ekonomiskt resultat och ställning	51
7.2	Resultaträkning.....	52
7.3	Balansräkning.....	53
7.4	Anslagsredovisning	55
7.5	Tilläggsupplysningar och noter	56
7.6	Väsentliga uppgifter	65
8	Årsredovisningens undertecknande.....	67

1 Förord

Världskulturmuseernas vision - att göra världen större, mänskligare och mer inkluderande

Världskulturmuseerna lanserade 2018 en ny vision och framtidsplan. Visionsdokumentet är vår kompass, vår riktning för framtiden. Det beskriver hur Världskulturmuseerna vill bidra till samhällets utveckling och vad vi behöver göra för att bli ännu mer relevanta för fler. Dokumentet är därmed en viktig utgångspunkt i det strategiska förnyelsearbete som myndigheten inlett för att utveckla nyskapande museer för morgondagen. Detta genom att vara samlingsförankrade, kunskapsbaserade och användarfokuserade. Under 2018 har mycket arbete handlat om att börja leva visionen och omsätta den i praktisk handling.

Trots en historiskt varm sommar, då hälften av landets museer tappade i besöksantal, har Världskulturmuseerna glädjande ökat både antalet verksamhetsbesökare och anläggningsbesökare. Hälften av alla besökare har varit förstagångsbesökare. Med en bred och mångfacetterad program- och lovverksamhet har vi lockat flera nya målgrupper. Spännvidden i programutbudet har varit stor, med allt från språkkurser för föräldralediga, *Afrosvenska historieveckan*, workshops i origami med Bea Szenfeld till firandet av *Eid al-Adha* och *De dödas dag*. I två stora, föremålstäta utställningar, *Feathers – en värld av fjädrar* på Världskulturmuseet och Etnografiska museet samt *Paper Stories* på Östasiatiska museet, har vi fått möjlighet att lyfta fram ömtåligt och sällan visat material ur vår rika samling. I mer experimentella utställningsformat som utställningsserien *Dig in Japan* har vi uppmärksammat 150 år av diplomatiska relationer mellan Japan och Sverige och under rubriken *Afrika pågår* har vi etablerat en plattform för att i nära samarbete med publik, användare, forskare och konstnärer utforska hur våra samlingar från Afrika kan bli relevanta för fler och nya besökare.

Även antalet digitala användare har fortsatt att öka. En strategisk satsning på mer rörligt material samt större andel av samlingen digitalt tillgänglig med uppdaterad information, högupplösta bilder och ibland även i 3D har gett mycket positivt resultat. Antalet visningar i myndighetens föremålsdatabas har ökat med 26 procent, nedladdningar av objekt från Internet Archive med hela 75 procent, visningar på myndighetens Youtubekonto har femdubblats och myndighetens material på Wikimedia har visats över 5 miljoner gånger.

Med målet att bli en ännu mer efterfrågad kunskapsresurs nationellt och internationellt har flera betydande insatser gjorts för att öppna upp samlingen mot nya användargrupper. Därför är det extra glädjande att notera att antalet samlingsbesök fortsätter att öka. Vårt arbete med att bygga upp kompetens inom 3D har bidragit till att föra samman material över nationsgränser på ett sätt som skapar helt nya möjligheter.

Myndighetens arbete med att främja skydd av hotade kulturarv har tagit ytterligare form. Förutom att aktivt delta som expertmyndighet i myndighetsgemensamt arbete som rör illegal handel med föremål från framför allt Syrien, Irak och Afghanistan har frågan belysts i utställningar, informationsinsatser, programverksamhet och kampanjer.

Flera insatser har gjorts för att utveckla samverkan inom myndigheten, mellan de olika museerna och mellan orterna. Arbetet med en fördjupad förstudie kring framtida lokalförsörjning pågår.

Göteborg, februari 2019

Ann Follin

Överintendent

2 Årets höjdpunkter

Världskulturmuseerna har under 2018

- Besökts av 679 996 anläggningsbesökare, en ökning med ca 3 700 besökare jämfört med föregående år.
- Besökts av 361 818 verksamhetsbesökare, en ökning med 17 procent jämfört med föregående år.
- Visat unika och ömtåliga föremål i utställningen *Feathers - en värld av fjädrar*. Utställningen, som är producerad av Nationaal Museum van Wereldculturen i Nederländerna, har kompletterats med Världskulturmuseets rika material och visats på både Världskulturmuseet och Etnografiska museet.
- Visat fragment av världens äldsta papper i utställningen *Paper Stories* på Östasiatiska museet samt modekreationer av papper skapade av designern Bea Szenfeld.
- Lanserat en kampanj riktad mot resenärer för att motverka illegal handel med hotade kulturarv.
- Genomfört pedagogisk verksamhet gentemot skolor och andra målgrupper, exempelvis introducerades ett pedagogiskt ljudspår för barn, *Jakten på guldskarabén*, på Medelhavsmuseet.
- Genomfört programverksamhet riktad mot såväl nya som befintliga målgrupper. I anslutning till utställningen *Feathers*, på Etnografiska museet, hölls uppskattade föredrag om mode och fjädrar.
- Infört Visitor 360, ett verktyg för publikutveckling, på samtliga fyra museer i syfte att öka kunskapen om museernas befintliga och potentiella besökare till respektive plats.
- Utvecklat värdskapet genom ökad dialog med besökare och användare.
- Utvecklat lovverksamheten vilket resulterade i dubbelt så många besökare under lov dagar mellan nyår och trettonhelg, sportlov, påsklov och höstlov jämfört med föregående år, från 36 064 till 72 175.
- Ökat antalet verksamhetsbesök av barn och unga med 16 procent.
- Ökat antalet följare i sociala medier med 24 procent. Särskilt kan nämnas att antalet visningar på myndighetens Youtubekonto femdubblats.
- Ökat engagemanget i sociala medier med 66 procent.
- Ökat antalet visningar i myndighetens föremålsdatabas med 26 procent och antalet nedladdningar av objekt från Internet Archive med hela 75 procent.
- Ökat spridningen av verksamheten genom deltagande på Wikimedia, där myndighetens material har visats över 5 miljoner gånger.

3 Myndighetens uppdrag

Statens museer för världskultur har enligt instruktionen (2007:1185) tre övergripande uppgifter:

Myndigheten ska

- visa och levandegöra världens kulturer, särskilt kulturer med ursprung utanför Sverige. Myndigheten ska verka för att dess verksamhet ska vara en angelägenhet för alla människor i samhället
- dokumentera och belysa olika kulturers yttringar och villkor samt kulturmöten och kulturell variation, historiskt och i dagens samhälle, nationellt och internationellt
- främja tvärvetenskaplig kunskapsbildning och publik verksamhet i olika former
Förordning (2015:1003)

Myndigheten ska särskilt

- vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och utveckla de samlingar som anförtrotts myndigheten
  - göra samlingarna tillgängliga för allmänheten och i det syftet bedriva utställningsverksamhet, pedagogisk verksamhet och annan förmedlingsverksamhet
  - genom kunskapsuppbyggnad och samarbeten med olika aktörer främja och berika samhällsdebatten inom sitt verksamhetsområde
  - samverka nationellt och internationellt med museer och andra aktörer, däribland det civila samhällets organisationer, för att nå största möjliga geografiska spridning och förankring
  - använda ny teknik för att utveckla alla delarna av verksamheten
  - verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde
- Förordning (2014:172)

Myndigheten ska vidare, enligt instruktionen

- bedriva internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete. Förordning (2017:1090)
- rapportera uppgifter om sin besöksutveckling till Myndigheten för kulturanalys. Förordning (2014:172)
- följa upp det regionala utfallet av sin verksamhet och rapportera det till Statens kulturråd. Förordning (2014:172)

Därutöver ska myndigheten, i enlighet med regleringsbrevet, redovisa:

- de kvalitativa aspekterna av verksamhetens resultat
- den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken
- de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning
- åtgärder som har vidtagits för att nå nya besökare
- effekterna av införandet av fri entré avseende förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år
- myndighetens totala lokalkostnader för 2018

Agenda 2030

I samband med årsredovisningen ska Statens museer för världskultur redovisa en bedömning av i vilken mån myndighetens verksamhet, på såväl nationell som internationell nivå, bidrar till genomförandet av *Agenda 2030* i dess tre dimensioner (den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga).

Sjukfrånvaro

Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i syfte att minska sjukfrånvaron i myndigheten. Av rapporteringen ska framgå hur myndigheten arbetar med att upptäcka ohälsa.

Arbetsrättsliga villkor vid upphandling

Statens museer för världskultur ska redovisa hur den vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Samarbete för kultur till fler

Statens museer för världskultur ska i samarbete med andra aktörer verka för att kulturen ska komma fler till del i hela landet.

Regleringsbrevet innehåller vidare ett särskilt uppdrag som ska redovisas under året:

- *Moderna beredskapsjobb i staten*

Myndigheterna ska bidra till regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten som införts successivt fr.o.m. 2017 och som syftar till att sysselsätta minst 5 000 personer 2020. Myndigheterna ska eftersträva att anställa personer som står långt från arbetsmarknaden, inklusive nyanlända, för att utföra enklare arbetsuppgifter vid myndigheten. Statens museer för världskultur ska senast den 3 april 2018 till Statskontoret redovisa hur myndigheten bidragit till regeringens satsning enligt närmare instruktion från Statskontoret.

Därutöver ska myndigheten, enligt *Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag*, redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. *Förordning (2008:747)*

4 Myndigheten

Statens museer för världskultur är en museimyndighet under Kulturdepartementet med placering i både Göteborg och Stockholm. Myndigheten inrättades den 1 januari 1999 och fick ett världskulturuppdrag.

Myndigheten består av fyra museer: Etnografiska museet, Östasiatiska museet och Medelhavsmuseet i Stockholm samt Världskulturmuseet i Göteborg. Sammantaget förvaltas över 450 000 föremål, fler än 1 000 000 foton samt omfattande arkiv och bibliotek. Samlingarnas globala bredd och kronologiska djup förenar flera vetenskapliga traditioner som etnografi, antropologi, arkeologi och konstvetenskap.

5 Världskulturuppdraget

Myndigheten redovisade 2016 en rapport till regeringen som förtydligar tolkningen av världskulturuppdraget.¹ Kultur skapas och omskapas i samspel mellan förändrade villkor och människors erfarenheter av samhälle och historia. Kulturbegreppet bör därför i grunden definieras med utgångspunkt att kultur innebär rörelse i tid och rum.

Formuleringen ”levandegöra världens kulturer” i myndighetens instruktion har sina rötter i en äldre etnografisk begreppsbildning och betecknar de ’mindre’ och ’obetydligare’ kulturer som inte ansetts som civilisationer och som huvudsakligen definierats geografiskt. Därför har myndigheten framfört ett förslag om ändrad lydelse i instruktionen till en öppnare formulering, ’kulturer i världen’.

För myndigheten innefattar ’kulturer i världen’ både kulturer som avgränsas i tid (historia) och rum (geografi) såväl som historiska och samtida globaliserade kulturer där geografi inte utgör en gräns. Världskultur handlar således om individuell och kollektiv föränderlighet och ömsesidighet, lokalt, regionalt och globalt. Den samling med ca 450 000 föremål som Världskulturmuseerna förvaltar utgör materiella spår av livsstilar och världsförståelser som kan belysa komplexa frågor i historisk, samtida och global kontext. Museer har sina rötter i de vetenskapliga kunskapstraditionerna vilket lagt grunden för en stark trovärdighet.

---

¹ Tydliggörande av världskulturuppdraget. Dnr 330/2016-1.3

Museerna har också möjlighet att öppna upp även för andra kunskapstraditioner och meningsskapande förklaringsystem.

Agenda 2030 och Farokonventionen om kulturarvets samhälleliga värde utgör centrala inriktningsdokument för myndigheten, och med hänsyn tagen till samtidens globala utmaningar finns det anledning att ytterligare utveckla myndighetens verksamhet och uppdrag utifrån nya frågeställningar. Eftersom Världskulturmuseerna har världen som utgångspunkt, är ambitionen att göra museerna till öppna platser för samtal om de centrala globala framtidsfrågorna.

6 Resultatredovisning

6.1 Kvalitativa aspekter

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska enligt regleringsbrev för budgetåret 2018 definiera och redovisa de kvalitativa aspekterna av verksamhetens resultat.

I resultatredovisningen för 2018 redovisas verksamheten utifrån i förväg identifierade kvalitetskriterier. Ett antal kvalitetsaspekter har valts ut för respektive verksamhetsområde och bedömning har gjorts av uppfyllt kvalitet. Exempel på frågor som myndigheten ställt är: Hur definieras kvalitet för olika delar av verksamheten? Vad är god kvalitet när det gäller t. ex. besöksutveckling, pedagogisk verksamhet, digitala plattformar, samlingsförvaltning, kunskapsuppbyggnad och samverkan? Vidare har myndigheten diskuterat hur väl den genomförda verksamheten uppfyller dessa kriterier.

I föreliggande resultatredovisning har myndigheten prioriterat att, med kvalitetskriterierna som grund, göra en bedömning av årets resultat.

6.2 Publik verksamhet

Uppdrag: Myndigheten ska göra samlingarna tillgängliga för allmänheten och i det syftet bedriva utställningsverksamhet, pedagogisk verksamhet och annan förmedlingsverksamhet.

Myndigheten ska verka för att dess verksamhet ska vara en angelägenhet för alla människor i samhället.

Prestation: Under Publik verksamhet har myndigheten en prestation där kostnader och volymer redovisas: Besökare (anläggnings- respektive verksamhetsbesök). Se avsnitt 6.2.2 Volymer.

6.2.1 Publik verksamhet 2018

6.2.1.1 Besöksutveckling

Med besök avses dels fysiska, dels digitala besök. Besökarna utgörs av en rad olika grupper, som t.ex. besökare till utställningar, programverksamhet, konferenser och event, pedagogisk verksamhet, webbplats och bloggar samt till museernas butiker och restauranger. De optiska räknarna vid museernas entréer räknar samtliga inpasseringar och visar myndighetens anläggningsbesök. Myndighetens verksamhetsbesök räknas via ett biljett- och kassasystem. Digitala besök räknas i antal besök till myndighetens föremålsdatabaser, webbplatser och bloggar, antal följare på Instagram, Facebook och Twitter, antal visningar på Youtube och antal besök på myndighetens barnwebb.

Världskulturmuseerna genomför löpande kvalitativa besöksundersökningar, där bland annat kundnöjdheten mäts. Myndigheten mäter även medial uppmärksamhet i antal medieinslag samt annonsvärde via en bevakningstjänst.

Kvalitetskriterier avseende besöksutveckling

- Nå fler och nya besökare (mäts i antal besökare och andel förstagångsbesökare)
- Hög andel besökande barn och ungdomar (0–19 år)
- Nationell spridning – nå besökare från hela landet
- Ökat antal återkommande verksamhetsbesökare
- Ökat antal unika besökare på myndighetens webbplats
- Ökat antal återkommande besökare på myndighetens webbplats
- Ökat antal besökare och interaktioner på sociala medier
- Ökat antal besökare till magasin/samlingar
- Få fler anläggningsbesökare att även bli verksamhetsbesökare
- Nöjd Kund-index – få fler mycket nöjda besökare

Besöksutveckling 2018

Besöksutveckling och effekterna av införandet av fri entré

Myndighetens museer hade 679 996 fysiska anläggningsbesök under året, vilket är en ökning med ca 3 700 besökare jämfört med föregående år (676 272). Verksamhetsbesöken, registrerade i biljett-/kassasystemet, uppgick till 361 818 besök, en ökning med 17 procent (53 266 besökare) jämfört med 2017 (308 552).

I samband med fri entréreformen 2016 ökade anläggningsbesöken med 35 procent medan verksamhetsbesöken ökade med 76 procent jämfört med året innan reformen (2015). Antalet anläggningsbesök 2017 minskade sedan till en något lägre nivå, dock alltså 17 procent högre än som redovisades för 2015, medan verksamhetsbesöken stabiliserades på 2016 års nivå, dvs 76 procent högre än året innan reformen. Under 2018 kan myndigheten konstatera att antalet anläggningsbesök motsvarar nivån för 2017 medan verksamhetsbesöken ökat med 17 procent jämfört med 2017.

Under året påbörjades ett strategiskt arbete med Visitor 360 och kultursegment (ett verktyg för kvalitativa besöksundersökningar), i syfte att utifrån ökad kunskap om befintliga och presumtiva besökare för respektive museum och ort, skapa ett relevant och angeläget utbud för fler.

Program- och lovverksamhet

Avseende programverksamheten ser myndigheten en ökning av antalet besökare jämfört med 2017, medan antalet genomförda skolprogram minskat. Antalet vuxenprogram under året var 316, vilket motsvarar en ökning med 20 procent jämfört med 2017. Antalet skolprogram var 1 176, en minskning med 13 procent jämfört med 2017 (1 358). Antalet deltagande elever var 19 934, en minskning med 19 procent jämfört med 2017 (24 554). Myndigheten utvecklade under året lovverksamheten. Koordinerade utbuds- och marknadsaktiviteter bidrog till dubbelt så många besökare under lov dagar mellan nyår och trettonhelg, sportlov, påsklov och höstlov jämfört med föregående år, från 36 064 under 2017 till 72 175 under 2018.

Barn och unga

Barn och unga (besökare under 19 år) utgör en prioriterad målgrupp. Andelen barn och unga utgjorde under året 30 procent av det totala antalet verksamhetsbesökare, samma nivå som 2017. Antalet barn och unga under 19 år ökade på Medelhavsmuseet, Världskulturmuseet och Östasiatiska museet, i relation till 2017, medan antalet minskade på Etnografiska museet. Sett till totalt antal verksamhetsbesök av barn och unga ökade dessa med 16 procent jämfört med 2017.

Digitala besök

De digitala besöken, i form av användare/följare på myndighetens sociala medier, ökade stort under året. När det gäller följare på Facebook, Instagram och Twitter ser myndigheten en ökning med 24 procent, från 38 396 följare 2017 till 47 540 följare 2018. Myndighetens webbplatser samt bloggar hade under året en ökning av antalet besökare med åtta procent, från 699 180 besök 2017 till 757 292 besök 2018. Bloggen sattes på paus under 2018 och kommer under 2019 att starta upp i nytt format. Antalet visningar på myndighetens Youtubekonto ökade stort under året, från 20 534 visningar under 2017 till 102 100 under 2018. Antalet besökare till Barnens webbmuseum minskade något och hade under året 46 605 besökare, att jämföra med 47 958 besökare 2017. Antalet visningar i föremålsdatabasen Carlotta var under året 3 901 602, en ökning med 26 procent jämfört med 2017 (3 087 226). Antalet nedladdningar av objekt från Internet Archive var under året 14 899, en ökning med 75 procent jämfört med 2017 (8 505). Antalet sidvisningar på Wikimedia var under året 5 069 857. Denna siffra har inte varit möjlig att ta fram tidigare, men det stora antalet sidvisningar visar vikten av att synas även i andra än egna kanaler, som ett sätt att nå fler.

Uppsökande verksamhet

Museerna bedrev under året både traditionell och nyskapande uppsökande verksamhet. Liksom tidigare år medverkade myndigheten i firandet av Körsbärsblommans dag och i Kulturfestivalen i Stockholm. Myndigheten medverkade även vid Sjumilaskolans öppett hus, vid Gårdstensdagen samt vid Kulturkalaset i Göteborg. Myndighetens pedagoger arbetade under året aktivt med uppsökande verksamhet där olika målgrupper bjöds in till besök på museerna. Myndigheten medverkade även som en av aktörerna på Demensdagen, Sundbyberg, där information om myndighetens tillgänglighetsvisningar gavs. Myndigheten bistod där även med information från andra museer som inte hade möjlighet att delta.

Myndigheten deltog i Pride-festivalen i Stockholm och Göteborg. Genom vandringsutställningen *Secret Love*, som under sommaren 2018 visades på Historisk museum/Kunstplass, Oslo, Norge, nådde myndigheten ca 12 000 personer, vilka tog del av ämnen som identitet, sexualitet och normer.

Om besöken

Drygt hälften av Världskulturmuseernas besökare bestod under året av förstagångsbesökare. Majoriteten uppger att de besöker museerna dels för att lära sig något nytt, dels för att de ser Världskulturmuseerna som ett bra utflyktsmål. Besöken varar för de flesta besökarna mellan en till två timmar. Många av besöken sker i sällskap och sällskapen varierar i snitt från 1,96 personer på Östasiatiska museet till 3,37 på Världskulturmuseet. Den största andelen besökare hörde talas om museerna genom en vän eller bekant, eller fick information via webbplats.

Ålder och utbildningsnivå

Åldersfördelningen på de olika museerna skiljer sig åt. På Etnografiska museet och Världskulturmuseet är de flesta besökarna i åldersgruppen 30–44 år. Östasiatiska museets besökare är framförallt i gruppen 45–64 år, medan majoriteten av de som besöker Medelhavsmuseet tillhör åldersgruppen 18–29 år. Besökare över 65 år utgör mellan 11 och 15 procent av besökarna på samtliga museer. Flertalet av besökarna till Världskulturmuseerna, mellan 49 och 68 procent, har eftergymnasial utbildning.

Geografisk fördelning

Besökarna till Världskulturmuseerna kommer i huvudsak från närregionen. Mest tydligt är detta på Världskulturmuseet och Etnografiska museet, där 45 respektive 34 procent av besökarna kommer från den egna kommunen. Undantaget är Östasiatiska museet där 31 procent utgörs av internationella besökare, övriga av myndighetens museer ligger i det avseendet på mellan 16 och 27 procent.

Nöjda besökare

Besöksupplevelsen som helhet är fortsatt på en hög nivå. 92 procent av besökarna anser att besöket var utmärkt eller bra. Mest nöjda är de som besöker Medelhavsmuseet med 94 procent, tätt följt av Världskulturmuseet och Östasiatiska museet på 92 procent, samt Etnografiska museet på 91 procent. Att besökarna i hög grad kan tänka sig att rekommendera museerna till vänner och bekanta är ytterligare ett kvitto. På en skala 1–10, där 10 motsvarar ”mycket troligt rekommendera”, uppgår mellan 40 och 54 procent av Världskulturmuseernas besökare siffran 10.

6.2.1.2 Utställningar

Den utställningsverksamhet som Världskulturmuseerna bedriver ska attrahera en bred målgrupp och särskilt locka barn och ungdomar. Verksamheten ska vara tillgänglig samt utarbetas genom samverkan och medskapande med externa intressenter.

Inom myndigheten finns ett utställningsråd, med flertalet avdelningar representerade. Uppdraget är att bereda interna och externa utställningsförslag.

Kvalitetskriterier avseende utställningar

- Utställningarna ska produceras utifrån myndighetens uppdrag och med en hög relevans för valda målgrupper
- Utställningsproduktionerna ska involvera relevanta intressentgrupper, t.ex. genom samskapande
- Utställningsproduktionerna ska bygga på samarbeten som tillför perspektiv och kunskap
- Samlingen och kunskapen om samlingen ska aktivt ingå i utställningsproduktionerna och ny kunskap ska återföras till verksamheten
- Utställningarna ska stimulera ett aktivt lärande i relation till valda målgrupper
- Olika versioner av utställningstext (utvidgat textbegrepp) ska finnas (t.ex. olika språk, flera kunskapsnivåer, lättläst svenska, talsyntes mm.)
- Varje utställningsproduktion ska förhålla sig aktivt till gällande diskriminerings- och tillgänglighetslagstiftning
- Utställningsproduktionerna ska utveckla utställningsmediet t.ex. genom att tala till flera sinnen och stärka möjligheter till interaktion
- Utställningarna ska omskrivas nationellt och internationellt

Utställningar 2018

Verksamheten har under året bestått av att producera nya utställningar samt att förvalta och utveckla befintliga. Utställningarna kan vara av typen basutställning, tillfällig utställning, vandringsutställning respektive pop-up. Världskulturmuseerna har under året öppnat tio tillfälliga utställningar, haft 21 pågående basutställningar (varav inga nyöppnade under året) samt turnerat en vandringsutställning.

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Paper Stories	Med utgångspunkt i myndighetens unika samlingar från Kina, Japan och Korea visar utställningen Paper Stories papprets historia och dess betydelse för kunskapsspridning och mänsklighetens utveckling. På grund av ljuskänsligheten hos materialet byts delar av utställningen ut fyra gånger under utställningsperioden. I delen Paper Gallery presenteras samtidskonstnärer som arbetar i papper. Först ut var Bea Szenfeld med papperskreationer. Hon avlöstes av samtidskonst ur Secret Love.	Östasiatiska museet	2018-02-23 - 2019-04-30
Afrika pågår	Afrika pågår är ett utforskande och metodutvecklande dialogprojekt skapat i samverkan med personer med afrikanskt ursprung. Syftet är att lyfta fram nya perspektiv på den afrikanska kontinenten, bidra till ökad kunskap om Afrika samt att göra Världskulturmuseerna angelägna för fler. Under 2018 invigde projektet en experimentell dialogutställning, med plats för interaktion med publiken. Den fokuserar på samlingarna från Afrika och afrikaner i svensk historia.	Etnografiska museet	2018-05-20 - 2020-12-31
Secret Love - on photo	I utställningen visas 50 verk av tio konstnärer ur vandringsutställningen Secret Love. Fokus är fotopapper, vilket ger en koppling till Paper Stories (se ovan). I utställningen förenas fotografierna i viljan att skapa visuella uttryck för tabubelagd kärlek och känsliga frågor som rör sexualitet, könsidentitet och rådande normer.	Östasiatiska museet	2018-09-22 - 2019-01-06
En blomma en värld	Samtida tuschmåleri av Tongxi Xiaochan, som integrerar både dikt och bild i sina målningar, vilka kännetecknas av andlighet och originalitet. Två äldre målningar ur samlingen har valts ut och visas i samma lokal, för dialog mellan tradition och modernitet.	Östasiatiska museet	2017-06-24 - hösten 2019
Secret Love - under Euro Pride	Under Euro Pride i Stockholm visades 20 verk från Secret Love-samlingen vilka har förvärvats med hjälp av Nora och Axel Lundgrens fond. En performance av konstnären Li Xinmo ägde rum. Alla verk har papper som material och är en komplettering till utställningen Paper Stories.	Östasiatiska museet	2018-06-27 - 2018-08-15
Dig in Japan	I utställningsserien Dig in Japan bjöds gäster med intresse för Japan in att välja ut varsitt favoritföremål från den japanska samlingen. I anslutning till detta producerades en film där myndighetens japanintendent tillsammans med gästen berättade om föremålet, som till exempel en teskål, en netsuk eller ett träsnitt. Föremålet och filmen visades på Östasiatiska museet och på Världskulturmuseernas webb. Bland gästerna fanns bl.a. konstnären Sonia Hedstrand, japanologen Lars Vargö, författaren Yukiko Duke och cosplayern Linn Eriksson. Filmer och föremål byttes enligt ett schema.	Östasiatiska museet	2018-01-01 - 2018-12-31
Playground	Med fokus på normer om kön och sexualitet ville utställningen belysa sådant som begränsar och förtrycker. Utställningen diskuterade även synen på familj, språk, kropp och status.	Etnografiska museet	2016-10-01 - 2018-05-20
Unheard Untold, vulnerable refugees	Utställningen presenterade delar av forskningsprojektet "Gilgamesh: flyktingminoriteters traumatiska erfarenheter som hamnat i skuggan". Myndigheten fungerar som värd och administratör för projektet om yazidiska och assyriska individers erfarenheter av utsatthet. En del av projektet är konstupställningen Unheard Untold, med verk skapade av medlemmar ur dessa minoritetsgrupper. Utställningen	Världskultur -museet	2018-05-19 - 2018-11-25

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
	visualiserar hur minoritetsgruppernas lidande och rädsla för utplåning tar sig uttryck. Utställningen har producerats i samarbete med forskare från University of Cambridge och Uppsala universitet.		
Aswat – Syriska röster	Syrien är idag det land i världen som har flest personer på flykt. Utställningen lyfter fram personliga röster om att fly sitt hemland. Utställningen visar filmer från SVT:s projekt #Syrien200 tillsammans med samtida konst från Syrien. Besökare kan ta del av innehållet på svenska, engelska och arabiska, både digitalt och på plats.	Världskultur -museet	2017-09-23 - 2019-01-06
Feathers - en värld av fjädrar	Utställningen är ett samarbete mellan myndigheten och Nationaal Museum van Wereldculturen i Nederländerna, vilka producerat utställningen. Utställningen belyser hur människan genom historien använt fjädrar för olika ändamål. Utställningen består av ett stort antal inlånade uppstoppade fåglar från Naturhistoriska Riksmuseet samt föremål från andra institutioner och modehus i Europa. Utställningen visar också ett antal föremål ur myndighetens samling. Föremål som sällan ställs ut på grund av deras känsliga natur ur ett bevarandeperspektiv. Utställningen visades först på Världskulturmuseet i Göteborg, och därefter på Etnografiska museet i Stockholm.	Världskultur -museet Etnografiska museet	2018-02-10 - 2018-08-19, 2018-10-06 - 2019-03-03
Berättelser från Syrien	Utställningen visar Syrien bortom krigsrubrikerna, och innehåller ett fyrtiotal personliga föremål, inlånade från syrier i Sverige. De vardagliga föremålen bär minnen och berättelser om ett älskat hemland, om platser, människor och stämningar. I utställningen ingår även föremål ur Världskulturmuseernas samlingar, vilka återspeglar Syriens långa och rika kulturhistoria och områdets roll som mötesplats för folk och kulturer. Utställningsrummet har utformats för att vara en plats för möten, samtal och gemenskap. Utställningen innehåller även en interaktiv tidslinje samt en utställning om Palmyras hotade kulturarv. Informationen om hotet mot kulturarvet har uppdaterats och kompletterats med filmer och länkar till Världskulturmuseernas kampanj på temat. Se vidare 6.7.1.3 Delmål 11.4 Stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv.	Medelhavs-museet	2017-05-20 - 2019-01-06
Mötet med Nilen	Fotoutställningen, med Göran Schildts fotografier från en seglats i Egypten 1954–55, förmedlar Schildts väg till insikt om att det under alla olikheter finns någonting djupt mänskligt, oberoende av tid och plats. Utställningen ordnades i samarbete med Christine och Göran Schildts Stiftelse i Finland, inom ramen för minnesåret Göran Schildt 100 år.	Medelhavs-museet	2017-09-21 - 2018-01-31
En värld på vatten	Det stora träsklandet i Södra Irak listades 2016 som naturvärldsarv. Den unika miljön var mellan 1980 och 2000-talet nära att utplånas. Fotoutställningen visar fotograf Peter Månssons bilder från en resa 1978 och besökaren får uppleva området som det en gång var. Bilderna visar en dåtid, men utställningen berättar även om detta område i ett längre perspektiv.	Medelhavs-museet	2018-03-24 - 2019-01-13
Kreol	Utställningen berättar om kreolkulturerna i Karibien och norra Sydamerika, och om den svenska kolonin Saint Barthelemy. Den karibiska ön förvärvades av Gustav III år 1784 och var svensk koloni ända fram till 1878.	Etnografiska museet	2017-09-06 -

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Reactivate! Objects and Identities	Utställningen var resultatet av ett experimentellt projekt i samarbete med Järfälla gymnasiums estetiska utbildning, Creative Europe och SWICH - Sharing a World of Inclusion, Creativity and Heritage. Projektet syftade till att återaktivera basutställningen Magasinet på Etnografiska museet och dess föremål. Genom att låta eleverna utforska begreppet identitet i relation till föremålen, undersöktes hur museers arbete med inkludering kan utvecklas. Processen och resultaten av projektet dokumenterades i en publicerad broschyr.	Etnografiska museet	2018-03-26 - 2018-08-31

Bas-utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Magasinet - en etnografisk skattkammare	Utställningen återspeglar mängden och mångfalden i Etnografiska museets samling. Besökaren ges möjlighet att upptäcka själv, och kan med hjälp av surfplatta göra djupdykningar i museets faktaarkiv.	Etnografiska museet	2012-10-26 -
Med världen i kappsäcken	Utställningen handlar om vad några svenska resenärer och äventyrare hade med sig i bagaget hem, hur de förmedlade sina observationer här hemma och hur detta har påverkat vår bild av omvärlden.	Etnografiska museet	2002-10-26 -
Japan bild och självbild	Utställningen speglar det traditionella Japan från 1600-talet till slutet av 1800-talet. Föremålen har kopplingar till det moderna Japan vilket avspeglas i populärkulturen i till exempel japansk film, manga och mode.	Etnografiska museet	2009-10-01 -
Nordamerika	Utställningen gör nedslag i den nordamerikanska ursprungsbefolkningens historia. Med hjälp av föremål, foton och filmer från museets samlingar, och genom historiska utsnitt och inblickar i dagens situation, belyses aktuella frågor om identitet, etnicitet och integration. Den pedagogiska uppdatering som påbörjades under 2017 färdigställdes under året.	Etnografiska museet	2008 -
Ursprungsfolk i tre klimat	Om torkan i Australien, om Amazonas krympande regnskogar och om smältande isar i Arktis.	Etnografiska museet	2012-01-27 -
Konstskatter från Benin	År 1897 intog engelsmännen staden Benin i östra Nigeria, avsatte kungen och tömde palatset på dess konstskatter. Över 2 000 konstföremål skeppades till England, där en del såldes på auktion för att bekosta krigsföretaget mot Benin. Bronserna kom till Europa som krigstroféer och kuriosas.	Etnografiska museet	2009 -
Dansmaskens berättelse	Dansmaskens berättelse visar dansaren och koreografen Birgit Åkessons samling afrikanska dansmasker. Birgit Åkesson (1908–2001) var en av 1900-talets stora danskonstnärer. I samlingen finns drygt ett dussin masker från Guinea, Kongo, Liberia, Nigeria och Tanzania.	Etnografiska museet	2007-03-31 -
Egypten	En vandring genom Egyptens 7 000 år långa historia. Utställningen innehåller mängder av föremål och möjlighet finns att med 3D-teknikens hjälp studera museets mumier.	Medelhavs-museet	2014 -
Cypern genom tiderna	Utställningen spänner över 7 000 år och visar ca 1 500 arkeologiska fynd, från stenåldern till romersk kejsartid.	Medelhavs-museet	2009-01-30 -

Bas-utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Expeditionen	Kunskapshörna om den svenska Cypernexpeditionen 1927–1931. Utställningen är placerad i Medelhavsmuseets restaurang Bagdag Café.	Medelhavs-museet	2005 -
Antikens Grekland och Rom	Utställningen visar ett rikt urval av föremål som speglar liv och död under antiken. Grekiska vaser med mytologiska motiv, marmorporträtt av såväl romerska kejsare som vanliga medborgare samt gravinskrifter och skulpturreliefer.	Medelhavs-museet	1989 -
Guldrummet	Utställningen visar en representativ samling silver- och gulföremål från Främre orienten, Cypern, Grekland och Rom. Smycken som burits av antikens kvinnor och män, votivgävor offrade till gudarna eller kransar nedlagda i gravarna.	Medelhavs-museet	1989 -
Tillsammans	Utställningen handlar om det svåra och det fantastiska med att leva tillsammans med andra. Med utgångspunkt i över 1 000 föremål ur myndighetens samling tar utställningen upp teman som att Passa in, Bo ihop, Skiljas åt, Bråka och bli sams. För målgruppen barn 0–12 år och deras vuxna.	Världskultur -museet	2015-11-19 -
Korsvägar 1	Utställningen behandlar frågan om hållbarhet och livsviktiga val, med fokus på vatten som en sammanlänkande och åtskiljande kraft i mänsklighetens existens. Med hjälp av myndighetens samling, och med vatten som utgångspunkt, reflekteras över klimatförändringar, migration, livsstil och framtid.	Världskultur -museet	2016-05-20 -
Korsvägar 2	Utställningen berättar om historisk förändring och globala kontakter över gränser, med utgångspunkt i samlingen. Utställningen belyser gemensamma existentiella frågor, utveckling och idéutbyte, samt de krokar och konflikter som uppstår när människor och världar möts.	Världskultur -museet	2017-04-08 -
Kina före Kina	Utställningen berättar om hur människor levt och skapat i östra Asien i tusentals år innan kejsardömet Mittens rike kom till.	Östasiatiska museet	2004-09-04 -
Japan - föremål och bilder berättar	Med över 400 föremål presenteras urbana samhällsgrupper som samurajer, köpmän och hantverkare, främst från Edo-perioden (1615–1868).	Östasiatiska museet	2011-03-26 -
Koreagalleriet	I Koreagalleriet visas föremål från 300-talet till slutet av 1800-talet. Föremålen visas i ett rum skapat av den koreanska arkitekten Hwang Doojin.	Östasiatiska museet	2012-02-11 -
Mittens rike - kejsartidens Kina	Upplev Kina genom 3 500 år av konst och konsthantverk. Utställningen börjar i bronsålder och slutar i den sista Qingdynastin i början av 1900-talet.	Östasiatiska museet	2007-09-09 -
Kinas bokhistoria	Följ skriftens historia, från bronsålderns inskriptioner på orakelben till tryckta bokrullar på 900-talet.	Östasiatiska museet	2007 -
Kinesiskt måleri	I målerirummet visas mästerverk från de senaste 900 åren. Utställningen ger möjlighet att uppleva tuschmåleriets landskap, vilka framstår lika levande som människor och djur.	Östasiatiska museet	2004-09-04 -

Vandrings- utställning	Beskrivning	Plats	Period
Secret love/Kjaer leikl	I utställningen medverkar sammanlagt 25 kinesiska konstnärer med ca 160 verk, vilka ger uttryck för ämnen som identitet, sexualitet och normer. Denna version av Secret Love visades på Historisk museum och Kunstplass.	Historisk museum och Kunstplass, båda i Oslo, Norge	2018-06-22 - 2018-08-26

6.2.1.3 Programverksamhet

Med programverksamhet avser myndigheten de aktiviteter som erbjuds besökaren utöver utställningsupplevelsen, som t.ex. föredragsserier, konserter, skapande verksamhet och temadagar. Programverksamheten tar sitt avstamp i myndighetens uppdrag, samling och dess ämnesområden, och är en del av den publika verksamheten. Inriktningen är till stor del avhängig vilka utställningar museerna visar samt aktuella händelser i omvärlden.

Kvalitetskriterier avseende programverksamhet

- Programverksamheten ska utgå från myndighetens uppdrag, fastställda kriterier samt ha en hög relevans för valda målgrupper
- Programverksamheten ska bidra till att fördjupa olika perspektiv, genomföras i olika format samt vara samtidsrelevanta
- Programverksamheten ska vara inkluderande och göras genom samarbeten
- Programverksamheten ska ha en nationell och internationell spridning, t.ex. genom användande av ny teknik
- Medverkande inom programverksamheten ska visa på mångfald genom olika röster, nationellt och internationellt

Programverksamhet 2018

Under 2018 genomfördes 757 programpunkter, riktade till såväl en huvudsakligen vuxen publik som till familjer. 45 744 personer (39 869 2017) deltog i aktiviteter som föredrag, konserter, skapande verksamhet och program för barn och unga, en ökning med 15 procent (5 875 deltagare) jämfört med föregående år.

Programverksamheten erbjöd ett brett utbud. Från samtalskvällar om färg och skratt, högtidlighållandet av *Afrosvenska historieveckan* med föreläsningar, forskarbesök och programaktiviteter samt föredrag om lagningstekniken *boro* till temakvällar som t.ex. *Repair Café* där besökare kunde lära sig laga kläder som en del i ett socialt och ekonomiskt hållbart samhälle. På Östasiatiska museet genomfördes uppskattad kursverksamhet inom teman som bonsai, kalligrafi, taiko och papperstillverkning. På Världskulturmuseet firades *Modersmålsdagen* där ca 400 elever, lärare och familjer samlades och uppträdde under en heldag.

Myndigheten arrangerade även programverksamhet för att fördjupa aktuellt utställningsutbud. I anslutning till utställningen *Feathers* hölls föredrag om mode och fjädrar. I samband med utställningen *En värld på vatten* och kopplat till myndighetens uppdrag kring hotat kulturarv genomfördes fem program på Medelhavsmuseet under rubriken *Hotat kulturarv*. I anslutning till utställningen *Berättelser från Syrien* arrangerades i likhet med föregående år program syftande till möten mellan svenskar och nyanlända. Programverksamhet arrangerades även kopplad till utställningarna *Playground*, *Aswat*, *Korsvägar* och dialogprojektet *Afrika pågår*.

Myndigheten rekryterade under 2018 en programkoordinator med placering i Göteborg.

En stor del av programverksamheten genomfördes i samverkan med externa aktörer. Se avsnitt 6.6.1 Samverkan.

Se även avsnitt 6.2.1.7 Den unga publikens behov.

6.2.1.4 Pedagogisk verksamhet

Inom pedagogisk verksamhet räknas såväl förbokade visningar (skolgrupper respektive andra grupper) som allmänna visningar/dagliga visningar av olika karaktär.

Kvalitetskriterier avseende pedagogisk verksamhet

- Den pedagogiska verksamheten ska utifrån myndighetens uppdrag och samling utgå från fastställda kriterier samt ha en hög relevans för valda målgrupper
- Den pedagogiska verksamheten ska stödja livslångt lärande och uppmuntra till långsiktigt relationsskapande
- Den pedagogiska verksamheten ska bidra till ökad samverkan samt göra museerna till attraktiva lärplattformar
- Skolprogrammen ska utgå från skolans styrdokument
- Skolprogrammen ska tas fram i dialog med referensgrupper
- Den pedagogiska verksamheten ska erbjuda workshops och program
- Den pedagogiska verksamheten ska ha en bredd och nå fler elever/besökare
- Lärarhandledningar samt övrigt informationsmaterial ska finnas digitalt och stödja elever och lärare inför, under och efter besök

Pedagogisk verksamhet 2018

Världskulturmuseerna genomförde 1 176 bokade pedagogledda skolprogram under året, en minskning med 13 procent jämfört med 2017 (1 358). 793 skolklasser med lärare besökte museerna under egen ledning, vilket är i nivå med 2017 (781).

I myndighetens strävan att nå fler skolgrupper och öka möjligheterna att nå hela landet, producerades under året elva korta filmer med utgångspunkt i världshistorien och i Världskulturmuseernas föremål. Ambitionen har varit att skapa en introduktion till myndighetens samling som kunskapsresurs, att skapa ökat intresse och kunskap samt att lärare ska kunna använda filmerna i undervisningen. Filmerna kommer att publiceras under 2019 i olika digitala kanaler. Med syfte att nå fler deltog myndigheten även i skolmässan *Skola + Museum = SANT*, som 2018 ägde rum på Sjöhistoriska museet i Stockholm. Mässan besöktes av drygt 300 lärare/pedagoger, och myndigheten var en av femtio utställande institutioner. Ett antal Skapande skola-projekt, med olika omfattning och teman, ägde rum under året. Myndighetens pedagoger bistår även med underlag till journalister, vid intervjuer med studenter och doktorander samt i genomgångar med ämneskunniga hos andra institutioner.

Med syfte att se över, utveckla och samordna myndighetens pedagogiska arbete inleddes under hösten ett arbete med att ta fram en myndighetsövergripande pedagogisk strategi. En analys av verksamhetens nuläge och olika utvecklingsområden presenterades i oktober 2018. Strategin kommer att börja implementeras från våren 2019.

En stor del av Världskulturmuseernas pedagogiska verksamhet genomförs via samverkan. Se avsnitt 6.6.1 Samverkan. Myndighetens pedagogiska verksamhet riktas även mot barn och unga utanför skolan och mot grupper med särskilda behov. Se avsnitt 6.2.1.7 Den unga publikens behov och 6.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation.

6.2.1.5 Konferens och event

Världskulturmuseerna har en uttalad ambition att alla besökare ska få en museiupplevelse, oavsett anledning till besöket. Genom konferensverksamheten har myndigheten möjlighet att vara en mötesplats för olika externa arrangemang och därigenom nå en bredare målgrupp.

Kvalitetskriterier avseende konferens och event

- Konferens- och eventverksamheten ska knytas till museiverksamheten (t.ex. genom introduktioner, presentationer, workshops eller visningar)
- Konferens- och eventverksamheten ska hålla en god standard, både avseende lokaler, teknik, inredning och bemötande (mäts genom NKI)

Konferens och event 2018

Myndigheten har under året tagit emot ett flertal olika konferenser och event, med både nya och återkommande gäster. Bland återkommande organisationer fanns Institute for Security and Development Policy (ISDP), Föreningen för utvecklingsfrågor (FUF), Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), samt Expertgruppen för biståndsanalys (EBA), av vilka samtliga genomförde konferenser på Medelhavsmuseet. Institutet för Näringslivsforskning höll under året seminariet *Hur kan fler komma in på arbetsmarknaden*. Seminariet livesändes av SVT Forum. För tredje året i rad delade Stiftelsen Anna Dahlbäcks minnesfond ut ett stipendium på Medelhavsmuseet. Stiftelsen främjar mänskliga rättigheter i Sverige och utomlands. Myndigheten välkomnade också Svenska institutet som valde att genomföra en utbildning i kvinnligt entreprenörskap och ungt ledarskap på Östasiatiska museet.

Tekniska museet arrangerade under året den internationella konferensen *Bridges*, världens största tvärvetenskapliga konferens om matematik och konst, med deltagare från över 30 länder. Etnografiska museets lokaler, samt parken utanför, användes för ett flertal föreläsningar, uppvisningar och framträdanden.

Två stora mässor för arbetssökande arrangerades på Världskulturmuseet; Arbetsförmedlingens Kompetens- och Integrationsmässa (1 600 besökare) och Handelshögskolan för Jurister (200 besökare). En välgörenhetsgala arrangerad av ungdomsorganisationen BHUF, som samlar in pengar till bland annat barnhem, hölls på Världskulturmuseet. I Världskulturmuseets lokaler spelades ett avsnitt av SVT:s litteraturprogram *Babel* in.

Många skolor använder Världskulturmuseet som en neutral arena för sina arrangemang.

Myndighetens lokaler bokades under året även för bröllop, skolavslutningar, fester, galor och afterwork.

6.2.1.6 Kommunikation och digitala plattformar

Världskulturmuseerna har under året arbetat aktivt med att utveckla närvaron i digitala och sociala kanaler, för att ge möjlighet till ökat engagemang bland myndighetens målgrupper samt att nå nya grupper av besökare.

Kvalitetskriterier avseende kommunikation och digitala plattformar

- Hela verksamheten ska kommuniceras och bidra med kunskap och perspektiv i samhällsdebatten
- Hela verksamheten ska vara synlig genom externa kanaler, egna kanaler inklusive bloggar och sociala medier
- Inför varje större kommunikationsinsats ska möjligheten till samarbeten och sponsring undersökas
- Publikundersökningar ska genomföras och analyseras för att bidra till ökad kunskap om befintliga och potentiella besökare
- Kommunikationen ska nå fler (mätetal – räckvidd, geografisk spridning, antal läsare, "return of investment")
- Kommunikationen ska skapa dialog med valda målgrupper (interaktion, engagemang)

Kommunikation och digitala plattformar 2018

Myndigheten var under året fortsatt synlig i medierna och uppmärksammades för såväl basutbud som utställningar som *Feathers - en värld av fjädrar* på Världskulturmuseet och Etnografiska museet, *Berättelser från Syrien* och *En värld på vatten* på Medelhavsmuseet samt *Paper Stories* på Östasiatiska museet.

Myndigheten hade under året en fortsatt expertroll i kulturarvsfrågor där medarbetare medverkade i intervjuer, i både radio och tv, för att delge kunskaper om bland annat hotat kulturarv och repatriering. Vidare lanserades en kampanj i samarbete med svenska Unescorådet, svenska ICOM och Riksantikvarieämbetet som uppmärksammade illegal handel med hotade kulturarv. Kampanjen riktades mot resenärer, en målgrupp som riskerar att komma i kontakt med illegal handel med kulturföremål, och genomfördes genom annonsering i resemagasin samt på digitala displayer på järnvägsstationer och flygplatser runt om i Sverige.

För att möta det allt större generella intresset för rörligt bild- och textmaterial på webben, skapades under året filmer om myndighetens uppdrag, samlingsavdelningens arbete, det pedagogiska arbetet och konferensverksamheten, för respektive museum.

I början av året marknadsfördes museerna för första gången på biografer med reklamfilmer, vilket resulterade i en markant ökad besöksutveckling under kampanjperioden och under närmast påföljande månader.

Genom en förstudie, där medarbetare, besökare och följare i sociala medier gav myndigheten information om behov och preferenser, förbereddes under året en ny webbsida, med planerad lansering under 2019.

6.2.1.7 Den unga publikens behov

Åtterrporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken.

Barn och unga (besökare under 19 år) utgör en prioriterad målgrupp.

Kvalitetskriterier avseende den unga publikens behov

- Barnperspektivet ska integreras och prioriteras i hela verksamheten
- Unga målgrupper ska involveras i referensgrupper/fokusgrupper
- Verksamheten ska vara tillgänglig och attraktiv för unga målgrupper
- Minst 50 procent av totala antalet besökare till verksamhetens arenor ska vara under 19 år

Den unga publikens behov 2018

Programverksamhet för den unga publiken och familjer

Med fokus på helger och lov har myndigheten under året erbjudit ett varierat utbud riktat mot barn, unga och familjer. Målsättningen att minst hälften av det totala antalet besökare ska vara under 19 år uppnås dock inte.

På Världskulturmuseet har aktiviteter för den unga publiken och dess medföljande vuxna utökats till att omfatta samtliga skollov. Utöver familjelördagar och fredagsmys arrangerades även tredagarskonventet *ConFusion*, med fokus på östasiatisk populärkultur. Konventet riktar sig till ungdomar mellan 13–25 år och arrangemanget besöktes av över 5 500 barn och unga. På begäran från Världskulturmuseets besökare introducerades under året aktiviteter för de allra yngsta besökarna på fredagar, vilket bidrog till en fördubbling av antalet besökare i den ålderskategorin.

Under sommaren introducerades ett pedagogiskt barnspår, *Jakten på guldkarabén*, på Medelhavsmuseet. Spåret erbjuds via audioguider och är inspirerat av Maria Gripes roman *Tordyveln flyger i skymningen*. 1 621 gånger har *Jakten på guldkarabén* följts sedan starten. På Medelhavsmuseet hölls under året familjevisningar, med teman som Symboler, Antiken på film, Dans i Medelhavet, Medelhavets magi samt Skräck i Medelhavet. På Etnografiska museet arrangerades under sportlovet aktiviteter med temat *Karneval* medan höstlovet bjöd på det etablerade temat *De dödas dag*.

Pedagogisk verkstad

Alla myndighetens fyra museer erbjuder kreativa verkstäder och tillgängligheten har utökats under året. Världslabbet, på Världskulturmuseet, och Ateljé Draken, på Östasiatiska museet, utvecklades under året. Båda verkstäderna är nu tillgängliga under museets hela öppethållande, och erbjuder både pedagogledda och på egen-hand-aktiviteter. Under året har fokus på Östasiatiska museet legat på skapande aktiviteter med papper och visningar med anknytning till utställningen *Paper Stories*. Medelhavsmuseets verkstad erbjöd under året blocktryckarverkstad med symboler, masker och medelhavsdans samt tillverkning av amuletter i lera. Den pedagogiska verkstaden på Etnografiska museet utgick under året från aktuellt utställningsutbud. I samband med utställningen *Feathers* var temat fjädrar och fåglar.

Festivaler och externa evenemang

Myndigheten deltog under året i olika kulturfestivaler och externa evenemang, med program som vände sig till barn och unga. Bland annat Stockholms kulturfestival och Kulturkalaset i Göteborg. Myndighetens museer deltog även i kulturnätter i respektive stad.

Se även avsnitt 6.2.1.2 Utställningar, 6.2.1.3 Programverksamhet, 6.2.1.4 Pedagogisk verksamhet samt 6.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation.

6.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Myndigheten har under året aktivt arbetat med detta inom ett antal verksamhetsområden: utställningar, program, pedagogik och tillgänglighet till lokalerna.

Kvalitetskriterier avseende tillgänglighet för personer med funktionsvariation

- Utställningarna ska produceras med höga krav på tillgänglighet
- Lokalerna ska anpassas utifrån gällande lagstadgade tillgänglighetskrav
- Referens-/fokusgrupper ska involveras för att säkerställa olika målgruppers behov
- Visningar för personer med olika funktionsvariationer ska erbjudas
- Olika versioner av utställningstext ska finnas, t.ex. lättläst, inläst text
- Myndighetens webbplatser och digitala plattformar ska utformas enligt gällande standard (W3C)
- Diskrimineringslagen ska vara allmänt känd inom myndigheten
- Erfarenheter ska delas för att höja medvetenheten och öka organisationens kompetens i tillgänglighetsfrågor

Tillgänglighet för personer med funktionsvariation 2018

Myndigheten har arbetat vidare med att öka tillgängligheten för personer med olika funktionsförutsättningar, bland annat med förbättringar för personer med nedsatt rörelseförmåga, demensdiagnos och synnedsättning. Som kompetensutveckling deltog myndigheten i seminariet *En Stockholmsregion tillgänglig och användbar för alla* - ett seminarium om funktionshinderperspektivet i planeringen.

Verksamhet för personer med demensdiagnos

Myndigheten har erbjudit *Möten med minnen*, visningar för personer med demensdiagnos. På Etnografiska museet var temat Arktis, med fokus på samer, inuiter och sibiriska ursprungsfolk. På Medelhavsmuseet var temat Antika myter och på Östasiatiska museet var temat Japan, med dialog om japanska träsnitt, samurajrustningar och buddhistiska skulpturer. Myndigheten deltog även som en av aktörerna på Demensdagen, Sundbyberg, där information om myndighetens tillgänglighetsvisningar gavs.

Taktila visningar

På Etnografiska museet erbjöds under året taktila visningar på tema normer och identitet i anslutning till utställningen *Playground*, utställningsdelar om Nordamerika och Australiens ursprungsfolk samt till *Afrika pågår*. På Medelhavsmuseet kunde man vid samtliga visningstillfällen fysiskt få känna på utvalda föremål som exempelvis figuriner och kilskriftstavor. Några var äkta fynd ur Medelhavsmuseets samlingar, några var repliker. På Östasiatiska museet fick deltagarna möjlighet att känna på femtusen år gammal keramik, följa linjerna på handmålat porslin och känna den hårfina skillnaden mellan en lyckad och misslyckad glasyr.

Ökad tillgänglighet

Myndigheten har fortsatt erbjuda visningar för särskoleklasser på Medelhavsmuseet, vilka har ökat till antalet. På Världskulturmuseet lockade bland annat en konsert med *Rocka sockorna* över 1 000 besökare i alla åldrar. Olika familjeprogram i samarbete med Spinn, en dansgrupp för barn och unga med funktionsvariation, och med Svenska Downföreningens årliga arrangemang har ökat besökarantalet i dessa målgrupper. Det har även tagits fram pedagogiska program så som sångstunder på teckenspråk. Under 2018 genomfördes även ett pilotprojekt med visningar för personer med nedsatt rörelseförmåga i myndighetens externa magasin i Göteborg.

Myndigheten deltar i ett 3D-projekt initierat av Riksantikvarieämbetet och bidrar med erfarenheter av verksamhet riktad till personer med funktionsvariation. Under året har olika 3D-modeller tagits fram, vilka bland annat ska användas till att i högre utsträckning tillgängliggöra myndighetens samling. Tekniken ger den pedagogiska verksamheten nya verktyg för att nå ut till olika grupper.

6.2.2 Volymer

Anläggningsbesök (enligt optisk räknare/sensorer)	2018	2017	2016
Etnografiska museet	122 939	128 465	135 201
Medelhavsmuseet	299 699	283 445	337 502
Östasiatiska museet	95 166	74 694	92 984
Världskulturmuseet	162 192	189 668	200 133
Bergrummet	-	-	14 263
Totalt	679 996	676 272	780 083
Kostnad per anläggningsbesök, kr	226	213	168

Kommentar: Under året har en ny metod för hur anläggningsbesökare räknas införts på Världskulturmuseet. Besöksräkning via sensorer ersatte helt besöksräkning via fotoceller per den 1 september.

Verksamhetsbesök (via biljett- /kassasystem)	2018	2017	2016
Etnografiska museet	56 306	54 824	52 583
Medelhavsmuseet	106 456	90 558	90 744
Östasiatiska museet	49 097	38 409	49 117
Världskulturmuseet	149 959	124 761	104 755
Bergrummet	-	-	14 263
Totalt	361 818	308 552	311 462
Kostnad per verksamhetsbesök, kr	426	467	421

Kommentar: Tabellen ovan visar det totala antalet besökare som registrerats i biljett-/kassasystemet efter okulär räkning av personal eller som löst biljett till programverksamhet, visning eller deltagit i konferens.

Besök under 19 år* (inkl. skolelever på bokade program och under egen ledning)	2018	2017	2016
Etnografiska museet	17 768	20 338	18 872
Medelhavsmuseet	23 609	20 161	24 092
Östasiatiska museet	7 069	5 921	7 259
Världskulturmuseet	58 395	45 567	44 613
Bergrummet	-	-	1 339
Totalt	106 841	91 987	96 175

Kommentar: Besökare under 19 år räknas dels genom att personal i entrén bedömer om besökaren är under eller över 19 år, dels genom att de registreras som under 19 år i samband med valt skolprogram.

Vuxenprogram samt deltagare	2018		2017		2016	
	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare
Etnografiska museet	80	4 576	77	2 936	45	3 002
Medelhavs- museet	67	2 426	59	3 640	39	3 276
Östasiatiska museet	69	2 850	20	3 762	36	4 796
Världskultur- museet	100	15 633	108	10 500	53	10 995
Totalt	316	25 485	264	20 838	195	22 068

Kommentar: Tabellen ovan visar temadagar, föreläsningar, konserter, kurser och andra aktiviteter för och med huvudsakligen en vuxen publik.

Familjepr gram samt deltagare	2018		2017		2016	
	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare
Etnografiska museet	125*	3 527	92	2 847	85	1 742
Medelhavs- museet	183*	2 696	51	3 105	51	1 386
Östasiatiska museet	58*	617	26	786	25	668
Världskultur- museet	78	13 419	63	12 293	62	8 873
Totalt	441	20 259	232	19 031	223	12 669

Kommentar: Tabellen ovan visar familjevisningar, skapande verkstadsaktiviteter, sagoläsning och övriga aktiviteter med huvudsakligen barn och unga som målgrupp. Deltagare inkluderar dock såväl barn som vuxna.

* Under 2017 och tidigare har två eller fler separata familjeprogrampunkter på museerna i Stockholm räknats som ett enda program om de ägde rum under samma dag. Under 2018 har varje familjeprogrampunkt räknats för sig. Därav ökningen i antal program utan motsvarande ökning i antal deltagare.

Förbokade skolprogram	2018	2017	2016
Etnografiska museet	270	445	383
Medelhavsmuseet	260	240	304
Östasiatiska museet	85	59	87
Världskulturmuseet	561	614	520
Berggrummet	-	-	15
Totalt	1 176	1 358	1 309

Kommentar: Tabellen ovan visar antal pedagogledda besök för skolklasser.

Förbokade visningar för vuxna	2018	2017	2016
Etnografiska museet	44	39	71
Medelhavsmuseet	67	49	71
Östasiatiska museet	21	18	15
Världskulturmuseet	104	98*	135
Bergrummet	-	-	60
Totalt	236	204**	352

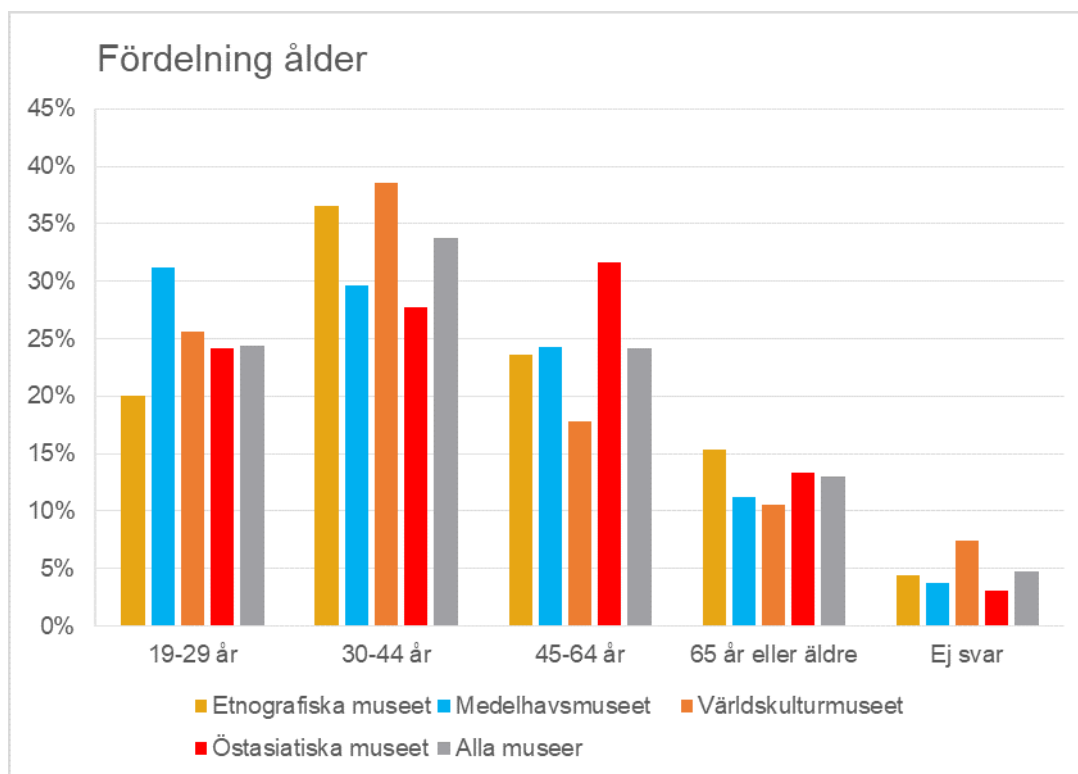
Kommentar: Tabellen ovan visar antal pedagogledda besök för vuxengrupper såsom pensionärer, konferensgäster, företagsbesök, föreningsbesök, med mera.

* I Årsredovisning 2017 var antal förbokade visningar för vuxna felräknade och redovisades exklusive konferensvisningar. 37 visningar redovisades. Korrekt antal är 98.

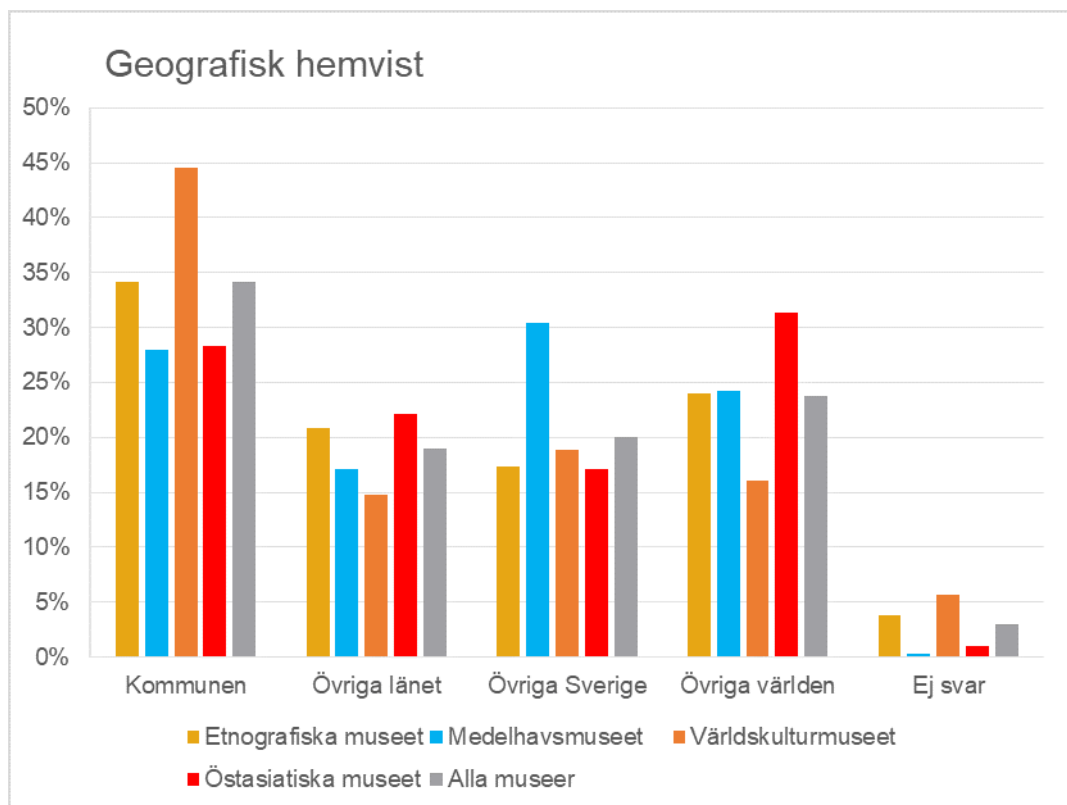
** Korrekt summering 204 med anledning av *.

Konferens-verksamheten	2018	2017	2016
Antal konferenser	404	431	375
Antal deltagare	23 501	29 224	25 475
Antal köpta visningar	86	77*	123

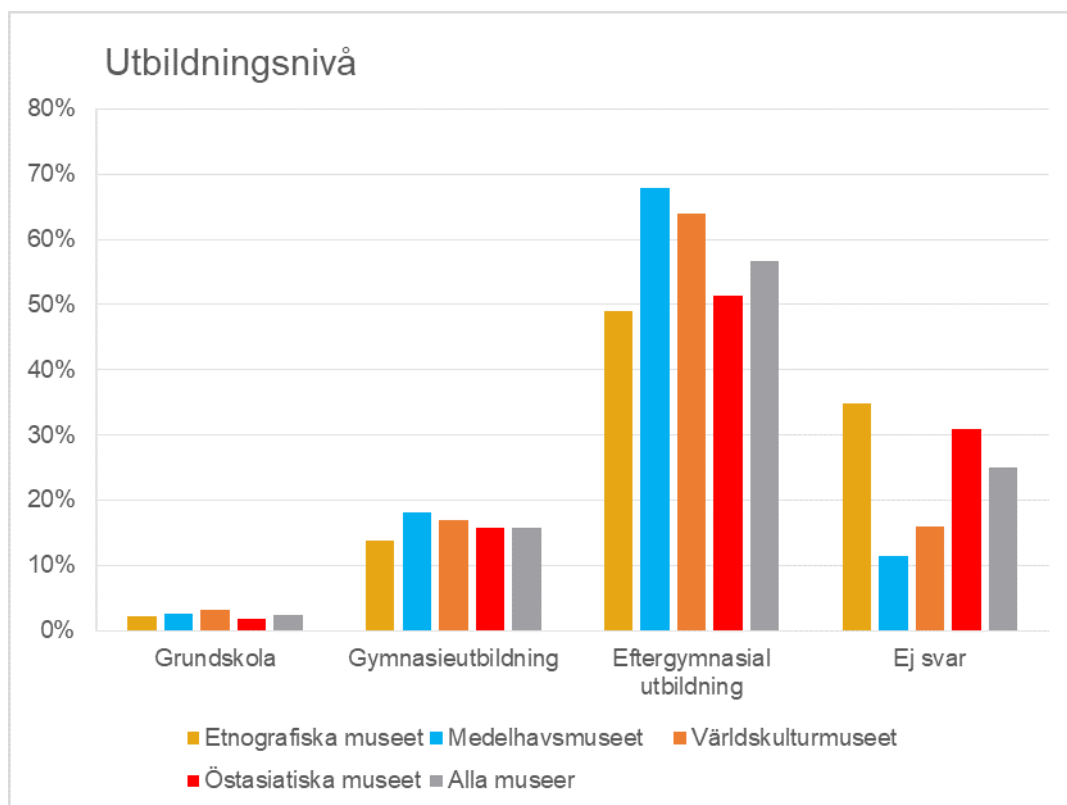
* I Årsredovisning 2017 var antalet konferensvisningar felräknade. 62 visningar redovisades. Korrekt antal är 77.

Diagrammet ovan visar åldersfördelning på besökare till Världskulturmuseerna.
(Källa: Myndigheten för kulturanalys och Visitor 360.)

Diagrammet ovan visar geografisk hemvist för besökare till Världskulturmuseerna.

Diagrammet ovan visar utbildningsnivå för besökare till Världskulturmuseerna.
(Källa: Myndigheten för kulturanalys och Visitor 360.)

Digitala kanaler: Kanal och aktivitet	2018	2017	2016
Besök webbplats, inklusive bloggar	757 292	699 180	752 586*
Vänner Facebook	31 642	26 401	22 906
Följare Instagram	12 221	8 463	5 859
Följare Twitter	3 677	3 532	3 143
Visningar av videor Youtube	102 100	20 534	20 106**
Besök barn/unga webb	46 605	47 958	48 007***
Kringla ² , antal användare	39 555	35 241	32 703
Carlotta, visningar objekt	3 901 602	3 087 226	3 605 493
Carlotta, antal användare	31 305	27 838	33 251
Wikimedia, antal sidvisningar****	5 069 857	-	-
Internet Archive, antal nedladdade objekt*****	14 899	8 505	4 439
Sketchfab, antal 3Dmodeller*****	55	5	-
Sketchfab, antal visningar	5 300	800	-

* Siffran anger antal sessioner. En session är den tid då användaren aktivt använder webbplatsen.

** Siffran anger antal views/visningar: "Antalet faktiska visningar för dina kanaler eller videoklipp".

*** Siffran anger antal sessioner till <http://www.varldskulturmuseerna.se/barn/> och

<http://www.varldskulturmuseerna.se/barnens-varldskultur/>

**** Siffran finns ej tillgänglig förrän fr.o.m. 2018.

*****Siffran visar hur många objekt (t.ex. pdf:er) som laddats ned från Internet Archive.

*****Arbetet med att lägga upp 3D-modeller påbörjades 2017.

Medietyp	Antal 2018	Antal 2017	Antal 2016
Radio/TV	12	17	28
Tryckt press	809	1 065	1 554
Webbaserad press	1 129	1 809	2 702
Summa	1 950	2 891	4 284

² Kringla är en samsökningstjänst med information från ett flertal svenska museer och arkiv.

Artiklar och räckvidd *	Antal 2018	Räckvidd 2018	Antal 2017	Räckvidd 2017	Antal 2016	Räckvidd 2016
Etnografiska museet	369	31 293 753	328	41 165 378	817	86 566 247
Östasiatiska museet	285	29 978 250	311	31 828 999	629	86 656 628
Världskulturmuseet	730	52 292 901	1 246	96 072 366	1 024	77 333 560
Medelhavsmuseet	299	27 962 591	380	47 857 646	817	86 656 628
Statens museer för världskultur/ Världskulturmuseerna	259	25 312 970	609	39 863 619	969	89 380 010
Summa	1 942	166 840 465	2 874	256 788 008	4 256	407 175 319

Kommentar: Tabellen omfattar artiklar där fler än ett varumärke kan ha omnämnts. Tabellen omfattar ej Radio/TV. Källa: Retriever.

* Räckvidd är en uppskattning av hur många läsare en tidning har, i vilken artikel om myndigheten förekommit.

6.2.3 Kvalitet och resultatbedömning

Myndighetens samlade bedömning avseende kvalitet för publik verksamhet är att verksamheten håller en hög nivå och når en varierad målgrupp. Verksamheten genomförs till stor del i samverkan med externa partners. Med tanke på Världskulturmuseernas uppdrag bedömer myndigheten att potential finns att öka besöksantalet ytterligare.

Besöksutveckling

Myndigheten har en målsättning att nå fler besökare. Verksamhetsbesöken ökade under året med 17 procent jämfört med 2017, medan antalet anläggningsbesök 2018 låg på ungefär samma nivå som året innan, med en ökning på sammanlagt ca 3 700 besökare. Avseende gruppen barn och unga har myndigheten en målsättning att *andelen* ska öka. 2018 låg andelen barn och unga på knappt 30 procent, vilket motsvarar nivån för 2017. *Antalet* unga verksamhetsbesökare ökade däremot på både Medelhavsmuseet, Östasiatiska museet och Världskulturmuseet, sannolikt som resultat av strategiska satsningar mot denna målgrupp. Antalet minskade dock på Etnografiska museet. Detta kan härledas till att det under sommaren 2018 inte erbjöds några familjeaktiviteter på Etnografiska museet, samt att utställningsutbudet inte var komplett under delar av året. Antalet pedagogledda skolbesök minskade sammanlagt för alla fyra museerna med 14 procent under året, med den största minskningen (39 procent) på Etnografiska museet. En bidragande orsak till ett lägre utfall kan hänföras till att den av skolor mycket uppskattade utställningen *Playground* avslutades under första halvåret 2018, och inte ersattes av något motsvarande för målgruppen. Det totala antalet unga verksamhetsbesök ökade med 16 procent under året, att jämföra med en minskning med fyra procent året innan. Myndigheten ser här en förbättringspotential.

Besök till magasin/samlingar

Fler än 150 fysiska samlingsbesök togs emot under året. Antalet visningar i föremålsdatabasen Carlotta var under året 3 901 602, en ökning med 26 procent jämfört med 2017 (3 087 226). Antalet nedladdningar av objekt från Internet Archive var 14 899, en ökning med 75 procent jämfört med 2017 (8 505). Antalet sidvisningar på Wikimedia var 5 069 857. Denna siffra har inte tagits fram tidigare, men det stora antalet sidvisningar visar vikten av att synas även i andra än egna kanaler för att nå fler.

Konferens och event bidrar till att nå fler

Genom konferensverksamheten har nya besökare nåtts. Av de 404 konferenser/event (431 2017) som ägde rum under året valde 86 till en visning/introduktion (77 2017), vilket motsvarar 21 procent och är en ökning med tre procentenheter. För 2016 var dock andelen som valde till visning 33 procent och här ser myndigheten en potential till ökning. Antalet uthyrningar av myndighetens konferenslokaler minskade något jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av att delar av lokalerna under året varit upptagna av annan verksamhet och därmed inte varit tillgängliga för uthyrning.

För att göra Världskulturmuseernas olika platser än mer relevanta för statliga och kommunala aktörer deltog myndigheten under året i upphandling av möteslokaler. Världskulturmuseet har därigenom blivit en arena för Västra Götalandsregionens evenemang. Myndigheten planerar att utveckla detta under 2019.

Flera konferenser genomfördes i samverkan med närliggande verksamheter. Se avsnitt 6.6.1 Samverkan.

Publik verksamhet och tillgänglighet

Myndighetens lokaler erbjuder i varierande grad en god fysisk tillgänglighet. Myndigheten har under året arbetat vidare för att på olika sätt öka tillgängligheten för personer med olika former av funktionsvariationer. Bland annat genom förbättringar för personer med nedsatt rörelseförmåga, demensdiagnos och synnedsättning. Utveckling av program riktade till personer med olika förkunskaper och funktionsvariationer fortsatte under året. Utställningar produceras med höga krav på tillgänglighet. Besökarna till de taktila visningarna har däremot varit få, vilket myndigheten hoppas kunna förändra under 2019 genom särskilda satsningar.

Stora delar av myndighetens verksamhet inom utställningar, program och pedagogik tar upp frågor som bedöms viktiga för unga. Under året genomfördes återkommande träffar med fokusgrupper i anslutning till arbetet med att testa och utvärdera innehåll och interaktioner i planerade utställningar.

Delta i samhällsdebatten och synlighet i redaktionella medier

Myndigheten konstaterar att synligheten i redaktionella medier varit lägre än under föregående år. Världskulturmuseerna syntes sammantaget i redaktionell bevakning 1 942 gånger under året, en minskning med 32 procent jämfört med 2017 (2 874). Myndigheten bedömer att minskningen främst kan förklaras med att myndigheten under 2017 frekvent uppmärksammades i relation till museidebatten och framtagandet av en ny museilag. Under 2018 har media huvudsakligen rapporterat om museernas programverksamhet och utställningar. I Stockholm har medierna rapporterat om utställningarna *Paper Stories* och *Feathers* på Östasiatiska respektive Etnografiska museet. Myndighetens samarbete med Kungliga Tekniska högskolan, där handen på en mumie scannades och avancerad teknik inom biomedicin testades, rapporterades i både svenska och internationella medier. I Göteborg uppmärksammades under hösten utställningen *Feathers* och programpunkter som *Scener och samtal* och firandet av Eid.

Publikundersökningar

Myndigheten har genomfört ett flertal publikundersökningar och introducerat ett nytt verktyg, Visitor 360. Sammantaget ger dessa undersökningar myndigheten kunskap om både befintliga och presumtiva besökare samt verktyg att utveckla ännu mer relevant utbud, anpassat för olika målgrupper. Resultaten av de undersökningar som gjordes under året bekräftar att verksamheten har en fortsatt hög kundnöjdhet. Processer för att ytterligare utveckla besöks- och publikundersökningar kommer att fortsätta under 2019.

6.3 Samlingsförvaltning

Uppdrag: Myndigheten ska vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och utveckla de samlingar som anförtrots myndigheten.

Prestation: Under Samlingsförvaltning har myndigheten en prestation där kostnader och volymer redovisas: Kostnad per föremål och kostnad per utställt föremål. Se vidare avsnitt 6.3.2 Volymer.

Kvalitetskriterier avseende samlingen och samlingsförvaltning

- Samlingen ska tillgängliggöras i våra museer, digitalt samt på andra platser
- Samlingen ska vara placerad i ändamålsenliga lokaler avseende klimat, ljus, utrymme och säkerhet
- Samlingen ska tas om hand och hanteras i enlighet med dokumenterade riktlinjer
- Nyförvärv ska vara strategiska och komplettera den befintliga samlingen

Kvalitetskriterier avseende dokumentation:

- Samlingen ska vara registrerad i samlingsdatabasen (Carlotta) med korrekt information och metadata
- Samlingen ska vara fotograferad/avbildad med bild i hög upplösning
- Samlingen ska vara positionerad

Kvalitetskriterier avseende digitalt tillgängliggörande

- Så stor del av samlingen som möjligt ska vara digitalt publicerad
- Så stor del av samlingen som möjligt ska vara digitalt tillgänglig för användning genom öppna format och licenser
- Vid tillgängliggörande av samlingen ska upphovsrättsregler följas och etiska frågor beaktas

6.3.1 Samlingsförvaltning 2018

Myndigheten förvaltar, vårdar och utvecklar samlingar bestående av cirka 465 000³ föremål och 1 000 000⁴ bilder. Myndigheten förvaltar även 500 hyllmeter arkivhandlingar, 300 filmer samt fyra bibliotek med ett sammanlagt bestånd av cirka 169 000 böcker och tidskrifter. Föremålssamlingens omfattning är en kvalificerad uppskattning som bygger på uppgifter från kataloger och accessionsunderlag. Bildsamlingens omfattning är en uppskattning och kan komma att förändras efter den inventering som pågår.

Antalet utställda objekt var under året något högre jämfört med 2017. 16 887 fysiska objekt (16 383, år 2017) fanns tillgängliggjorda genom utställningar i egna lokaler. Det totala antalet digitaliserade objekt från myndighetens föremålssamlingar 2018 var 421 600 (417 695), vilket ger en digitaliseringsgrad på över 90 procent. Under året tillkom 4 859 (2 825) nya digitala föremålsposter och 234 124 (210 338) befintliga poster uppdaterades med ny information. 6 884 (3 523) nya fotoposter tillkom under året och 59 738 (42 377) fotoposter uppdaterades.

Antalet nationella och internationella utlån ökade under året från 35 till 37 vilket resulterade i 1 749 utlånade objekt (1 530). Två utlån till Thielska Galleriet genomfördes, där det ena lånet innefattade japanska föremål från Östasiatiska och Etnografiska museet, till en

³ Föremålssamlingens omfattning är en kvalificerad uppskattning som bygger på uppgifter från kataloger och accessionsunderlag. Föremålssamlingen bedöms ha en felmarginal på 10 procent.

⁴ Bildsamlingens omfattning är en uppskattning och kan komma att förändras efter en fördjupad kartläggning. Bildsamlingen bedöms ha en felmarginal på 20 procent.

utställning om japonism hos Rackstadskonstnärerna. Det andra utlånet var teckningar av Tyra Kleen från Etnografiska museet. Båda utställningarna var mycket uppskattade. Nationalmuseum lånade föremål från Etnografiska, Östasiatiska och Medelhavsmuseet till sina nyöppnade utställningar, och belyser genom dem europeiskt samlande och bildkonst under 1600–1800-tal. Under 2018 genomfördes tre nya analyslån.⁵ Analys av textilfragment från en maorimantel på Etnografiska museet (Riksantikvarieämbetet gästkollega), analys av färgpigment från en egyptisk trärelief samt egyptiska fröer och växtmaterial ur Medelhavsmuseets samlingar.

Antalet utlånade böcker från myndighetens bibliotek var 888 (1 209, år 2017) vilket är en minskning med 27 procent. För bibliotekens del ligger den totala digitaliseringsgraden av beståndet på 66,3 procent (74,3). 125 304 poster av det totala beståndet är digitaliserade och finns sökbara via respektive biblioteks digitala katalog. Dock är endast tio procent tillgängliga via den nationella katalogen Libris. Under 2018 har 1 586 (1 662) katalogiserade poster tillkommit. Antalet externa besökare till biblioteken var 422 (449) vilket är en minskning från 2017 med sex procent.

Under året genomfördes främst förebyggande konserveringsinsatser, men ett antal föremål konserverades även aktivt av extern part. Myndigheten påbörjade arbetet med att implementera IPM (*Integrated Pest Management*)⁶ på samtliga museer. IPM står för en grundstruktur där hela verksamheten på olika sätt arbetar förebyggande mot skadedjursangrepp. Syftet är främst att minska risk för skada och påverkan samt att eliminera behovet av akuta insatser. En större saneringsinsats mot långspröad silverfisk genomfördes efter sommaren på Östasiatiska museet.

Myndigheten agerade under året värd för Riksantikvarieämbetets utbildning *Kurs för att bli IPM-koordinator*, som hölls vid två tillfällen under året, på Etnografiska museet i Stockholm och på Världskulturmuseets magasin i Göteborg.

Myndigheten ingick även i Riksrevisionens granskning rörande säkerheten i centralmuseernas samlingar. Under året genomfördes fyra stickprovskontroller på vart och ett av museerna. En större samling av bronsföremål inventerades på Östasiatiska museet liksom Kungliga bibliotekets deposition som förvaras på Östasiatiska museet.

Arbetet med att utveckla myndighetens digitala förvaltningsplan fortsatte under året, bland annat gällande rutiner för accession, deaccession, utlån och gifter i samlingarna. Befintliga rutiner uppdaterades i enlighet med nya SIS-standarder. Myndigheten utarbetade även riktlinjer rörande repatriering av kulturföremål. Under sommaren var Etnografiska museet värd för ett nätverksmöte för Samlingar i centrum (SiC) där 25 personer från olika svenska museer utbytte erfarenheter rörande samlingsförvaltning.

106 objekt accederades under året. Större delen av förvärven skildrar mode och kulturyttringar i form av kläder, skor, smycken och prydnader från bland annat Japan, Egypten, USA och Algeriet. Ett av förvärven bestod av en nytillverkad klänning av barktyg, skapad med inspiration från gammal teknik och material, tillverkad och designad av José Hendo med ursprung i Uganda. Ett annat bestod av moderna klädesplagg från Japan tillverkade av gamla kläder i en teknik kallad *boro*, ett traditionellt hantverk som utvecklades i en tid då kläder och textilier var dyrbarheter och allt skulle återvinnas.

Arkivsamlingen utökades med dokumentation och kartor från den svenska delen av de UNESCO-ledda utgrävningarna i Karthago, Tunisien, mellan åren 1979 – 1983.

⁵ Med analyslån menas utlån av material för provtagning samt analys av svaret utifrån en viss frågeställning.

⁶ Integrated Pest Management är en strategi för samordnad skadedjurskontroll för att motverka skadedjur i samlingar.

Bildsamlingen mottog en donation från fotograf Lars Larsson som reste i Sven Hedins fotspår i Iran, lite mer än 100 år efter det att Hedin själv reste, och dokumenterade, i området.

Inga deaccessioner utfördes.

6.3.2 Volymer

Jämförelsetal föremålssamlingen	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Omfattning	465 059	465 019	464 450
Varav utställda	16 887	16 383	16 022
Varav magasinerade	446 443	447 106	448 500
Andel utställda föremål i procent	3,62	3,52	3,45
Kostnad per föremål, kr	102	99	96

Föremål utställda egna lokaler	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Etnografiska museet	8 266	7 989	7 915
Medelhavsmuseet	4 797	4 762	4 696
Östasiatiska museet	2 438	2 353	2 311
Världskulturmuseet	1 386	1 279	1 100
Summa utställda	16 887	16 383	16 022
Kostnad per utställt föremål, kr	2 809	2 806	2 771

Antal externt utlånade föremål (fr.o.m. 2016 inkluderas även depositioner)	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Etnografiska museet	648	551	629
Medelhavsmuseet	756	667	472
Östasiatiska museet	313	287	362
Världskulturmuseet	32	25	33
Summa utlånade objekt	1 749	1 530	1 496

Digitalisering av samlingen	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Totalt antal digitaliserade föremålsposter	421 600	417 695	414 500
Föremålsposter med sakord	351 310	340 466	332 777
Föremålsposter med position	295 220	266 155	254 574
Föremålsposter med bild	207 855	203 469	200 486

Digitalisering - nytillkomna och uppdaterade poster	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Antal nya föremålsposter	4 859	2 825	2 540
Antal uppdaterade föremålsposter	234 124	210 338	165 656
Antal nya fotoposter	6 884	3 523	11 709
Antal uppdaterade fotoposter	59 738	42 377	32 878

Antal samlingsbesök	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Etnografiska museet	250	130	23
Östasiatiska museet	62	98	10
Medelhavsmuseet	27	20	9
Världskulturmuseet	352	272	19
Totalt	691	520	61

Jämförelsetal biblioteken	2018 – utfall	2017 – utfall	2016 – utfall
Bestånd, antal titlar	169 439	167 824	166 162
Antal online prenumerationer	10	29	29
Digitala besök	38 579	30 092	20 939
Externa fysiska besök	422	449	914
Utlån	888	1 209	1 303

6.3.3 Kvalitet och resultatbedömning

Arbetet med att tillgängliggöra samlingen både fysiskt och digitalt utvecklades under året och tillgängligheten bedöms vara god. Fler än 150 fysiska samlingsbesök togs emot vilket är en ökning med 30 procent jämfört med 2017. Förutom besök av forskare och högskolestudenter anordnades ett antal öppna visningar för allmänheten i båda städerna och i Göteborg genomfördes särskilda visningar med fokus mot äldreomsorgen. Antalet utställda objekt i egna lokaler samt utlån ökade. Insatser för att tillgängliggöra samlingen digitalt har fått positiv effekt. Antalet digitala besök till myndighetens föremålsdatabas har ökat med 28 procent och antalet nedladdningar av objekt från Internet Archive med hela 75 procent (se vidare avsnitt 6.2.1.1 Besöksutveckling och 6.2.2 Volym).

Myndighetens samling bedöms vara i delvis god ordning och på ett generellt plan bedöms säkerhet och klimat vara tillfredställande. Samlingen förvaras, hanteras och visas i lokaler och utrymmen som till del är anpassade för ändamålet. Senaste årens extrema väder har inneburit stora fluktuationer i temperatur och luftfuktighet, vilket inneburit ökade krav på att skapa ett mer stabilt inomhusklimat i vissa magasin, utställningslokaler och arbetslokaler. Flera magasin är fyllda och ytterligare förtätning kräver investeringar. Nuvarande lösning med föremålsförvaltning spridd på sju olika platser bidrar inte till en optimal och fullt effektiv hantering.

Generellt bedöms statusen för samlingen i dagsläget vara god, men ett antal risker finns, exempelvis i vissa lokaler med bristande ändamålsenlighet samt avsaknad av karantänsutrymmen. Under senare år har ett flertal allvarliga incidenter med olika typer av vattenläckage inträffat på Etnografiska museet, vilket visar att lokalerna har allvarliga brister för förvaring av museisamlingar.

Myndigheten har under senare år vidtagit många åtgärder för att förbättra säkerheten och rutinerna för samlingsförvaltningen, bland annat rörande tillträdesbegränsning, stickprovskontroller samt förbättrade lås- och larmsystem. Krav och standarder gällande aktiv förvaltning efterföljs och arbetet med att implementera förebyggande skadedjurskontroll, Integrated Pest Management (IPM) på samtliga museer har påbörjats. Ett av de områden där myndigheten idag inte lever upp till Riksrevisionens rekommendation gäller samlingars spårbarhet, där krav nu ställs på att alla föremål ska vara registrerade, positionerade och fotograferade.

Mer än 90 procent av föremålssamlingen finns registrerad i föremålsdatabasen *Carlotta* och tillgängliggörs digitalt via denna plattform samt via *Kringla*⁷ och *Europeana*⁸. Behov finns att utveckla kvaliteten på de enskilda posterna samt att öka andelen fotograferade föremål. Antalet nya fotoposter ökade med 95 procent jämfört med 2017 och antalet uppdaterade fotoposter ökade med över 40 procent. 92 (59) bildbeställningar administrerades, vilket är en ökning med 56 procent. Ökningen beror till stor del på en effektivare bildbeställningsprocess samt ny prislista, vilken baseras på öppna format och licenser. 115 nya objekt tillgängliggjordes via Internet Archive under året.

Under 2018 satsade myndigheten extra resurser, motsvarande fyra heltidstjänster, för uppordningsarbete och positionering. Detta resulterade i en ökning av antalet positionerade föremål med tio procent.

6.4 Kunskapsuppbyggnad

Uppdrag: Myndigheten ska genom kunskapsuppbyggnad och samarbeten med olika aktörer främja och berika samhällsdebatten inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten ska verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten ska i sin verksamhet integrera ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Genom nationella och internationella samarbeten inom forskning och utveckling kan myndigheten stärka kunskapsuppbyggnaden, öka kvaliteten och ha en hög relevans för användarna. Projektsamarbeten bidrar till att få in fler perspektiv i tolkningar av samlingen, olika typer av metodutveckling och ökad spridning i relevanta sammanhang.

Kvalitetskriterier avseende kunskapsuppbyggnad

- Kunskapsuppbyggnad ska, utifrån myndighetens uppdrag, ha en hög relevans för våra användare
- Kunskapsuppbyggnad ska vila på vetenskaplig grund och ta tillvara aktuella forskningsrön
- Kunskapsuppbyggnad ska ske i samverkan med nationella och internationella intressenter

---

⁷ Kringla är en samsöknings tjänst med information från ett flertal svenska museer, arkiv och kulturarvsinstitutioner.

⁸ Europeana är Europeiska kommissionens digitala plattform för kulturarvsfrågor.

6.4.1 Kunskapsuppbyggnad 2018

FoU-projekt 2018	Tidsperiod	Samverkan och finansiering
Museological framings of Islam in Europe.	Ett treårigt forskningsprojekt, påbörjat juli 2015 (2015–2018)	Genomförs i samverkan med Göteborgs universitet. Finansieras av Vetenskapsrådet.
SWICH - Sharing a World of Inclusion, Creativity and Heritage.	2014–2018	Statens museer för världskultur var ett av tio europeiska partnermuseer i SWICH-projektet. Projektet speglade aktuella frågor om etnografiska museers roll inom samhället. Under 2018 visades utställningen Reactivate! Objects and Identities. Se avsnitt 6.2.1.2.
Utvecklingsprojekt med syfte att berika och utöka upplevelserna på museer genom förstärkt verklighet med hjälp av teknik (Augmented reality).	2016–2018	Projektet leddes av Kungliga Tekniska högskolan (KTH). I projektet medverkade även Stockholms stadsmuseum och Spårvägmuseet. Finansierades med stöd från Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond (BFUF). Anslaget förvaltades av KTH.
Utveckling av nya tillämpningsområden inom digital informationsteknologi för museer och utställningsverksamhet.	2016-	Workshop genomfördes med forskare och masterstudenter vid institutionen för tillämpad IT, Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola. Inom ramen för programmet Interaction Design and Technologies.
Realistiska möjligheter - KUR.	2017–2018	Forskning om myndighetens fotosamlingar, av Ylva Habel, Uppsala universitet, Simon Sorgenfrei, Södertörns högskola, Eva Aggeklint, Myntkabinettet, Temi Odomosu, Malmö högskola och Tyrone Martinson, Göteborgs universitet. Finansierades av Kulturrådet.
Korea Database Project (KDP).	2017–2018	Inventering och rekatalogisering av myndighetens samlingar från Korea. Alla objekt fotograferades och dokumenterades på tre språk - engelska, svenska och koreanska. Samtliga objekt har tillgängliggjorts i en digital applikation. Finansierades av Koreanska ministeriet för kultur, sport och turism.
Gilgamesh: om syriska minoriteters flyktingupplevelser.	2017–2018	Kommunikationsprojekt som leddes av Önver Cetrez, Uppsala universitet. Resulterade våren 2018 i utställningen Unheard Untold på Världskulturmuseet, Göteborg. Finansierades av Riksbankens jubileumsfond.

FoU-projekt 2018	Tidsperiod	Samverkan och finansiering
Reconciliatory Heritage: Reconstructing Heritage in a Time of Violent Fragmentations.	2016–2020	Forskningsprojekt om kulturarv, konflikt och försoning i Sverige, USA, Palestina och Thailand/Kambodja. Genomförs av Göteborgs universitet, med delaktig forskare från Världskulturmuseerna. Finansierat av Vetenskapsrådet.
Thanka Pilot Project.	2018	Tillsammans med extern expertis tillståndsbedömdes ett trettiotal thankamålningar från Sven Hedins samling och fick en ny magasinsförvaring. Omfattningen av denna samling gör den till en av de största samlingarna av Tibetanska thanks i Europa. Ett av de mest unika föremålen som dokumenterades är en målning på silke som föreställer offer till vredgade gudomar.
Jade Pilot Project.	2018–2019	Projektet syftar till att få en bättre förståelse av jadesamlingen på Östasiatiska museet. James Lin från Fitzwilliam Museum i Cambridge bistod som expert vid bedömningen och under en knapp vecka undersöktes 283 jadeföremål. Samlingen av jade på Östasiatiska museet tillhör en av de största och viktigaste i Europa.
Yaqui.	2018	Resa till Mexiko för att fortsätta myndighetens samarbete med människor från Ocho Pueblos längs Yaqui-floden. Under vistelsen besöktes ett flertal institutioner, byar m.m och intendent från myndigheten presenterade den samling av Yaqui-föremål som myndigheten förvaltar.
Samlingar från Oceanien.	2018	Besök av Professor Steven Hooper, en av världens ledande forskare på samlingar från Oceanien och Polynesien, Stockholm. Hans besök bekräftade betydelsen av ett flertal föremål från 1700- och 1800-talet som myndigheten förvaltar.

Forskningsansökningar

Under året gjordes sex forskningsansökningar, tre av dessa beviljades, dvs en beviljandegrad på 50 procent. Då beviljandegraden hos finansörerna vanligtvis ligger mellan 4–20 procent bedömer myndigheten detta som ett mycket gott resultat. Forskningsansökningarna koordinerades av myndighetens forskningssamordnare.

De ansökningar som beviljats är:

- Riksantikvarieämbetet FOU-medel för projektet *Fallet yaqui: repatriering ur flera perspektiv*. Syftet är att genom en fallstudie fördjupa kunskapen om de olika skikt som en repatrieringsprocess innebär samt undersöka konsekvenserna av att återlämna eller att inte återlämna föremål. I detta fall till ett samhälle som sträcker sig över två länder, är ett område för narkotikahandel samt är djupt splittrat av politiska och sociala problem. Myndigheten är medelsförvaltare. Beviljade medel 1 100 tkr.
- Riksantikvarieämbetet FOU-medel för projektet *I skuggan av Antropocen: Representationer av djur på kulturhistoriska museum – internationell komparation och analys*. Ambitionen är att studera pedagogiken vid myndighetens museer. Leds av religionsvetaren och kulturarvsvetaren Carola Nordbäck. Myndigheten är medelsförvaltare. Beviljade medel 640 tkr.
- Vetenskapsrådets stora utlysning 2018 (Humaniora och samhällsvetenskap) för projektet *Föremål för kultur och vetenskap/Objects of Culture and Science*. Myndigheten är partner. Medelsförvaltare är Göteborgs universitet. För hela perioden 2019–2022 beviljades 5 988 tkr.

Samlingsbesök

Under året togs 155 (114) unika samlingsbesök emot, vilket motsvarade 591 unika individer. Detta är en ökning med 30 procent jämfört med 2017. En tredjedel av samlingsbesöken var internationella. Etnografiska museet besöktes av forskare från Universidad Pontificia de Chile, Santiago respektive Museo Natural Rio Seco, Punta Arenas. Fokus för deras forskning är en unik båt, en dalca, som myndigheten förvaltar i två exemplar samt hur människan har använt och format skogen i södra Patagonien.

Lindsay Allen, forskare på King's Collage i London, besökte under året Medelhavsmuseet i syfte att kartlägga alla kända fragment från den antika staden Persepolis i nuvarande Iran. Hennes besök ledde till att två fragment ur samlingen 3D-scannades och reproducerades för att digitalt eller fysiskt kunna återplaceras i sin ursprungliga kontext.

6.4.2 Volymer

Myndigheten har under året haft flera samarbeten inom forskning och utveckling, se tabell FoU-projekt i avsnitt 6.4.1 Kunskapsuppbyggnad 2018. Medarbetare vid myndigheten har hållit sammanlagt ett 60-tal föreläsningar och presentationer (40-tal 2017), i olika sammanhang och i varierande ämnen, där cirka 4 400 personer (2 600) deltagit. Myndigheten har under året tagit emot internationella besök från ett antal olika länder vid 111 tillfällen (42), sammanlagt 221 personer (130). Internationella samlingsbesök är redovisade under avsnitt 6.3.1 Samlingsförvaltning.

Myndigheten har publicerat sju vetenskapliga artiklar och populärvetenskapliga arbeten (2 2017), från intendent eller motsvarande. Myndighetens medarbetare är efterfrågade som handledare för universitetsstudenter samt för studier inför avhandlingar.

Under året har myndigheten tagit emot sammanlagt tio praktikanter från olika universitet och högskolor (10 2017) samt praoelever från gymnasieutbildningar.

6.4.3 Kvalitet och resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende kunskapsuppbyggnad som god. Myndigheten arbetar strategiskt för att bli en mer efterfrågad kunskapsresurs, både nationellt och internationellt. Genom samverkan med nationella och internationella intressenter har ett antal projekt och samarbeten pågått under året och verksamheten har därigenom fått ökad spridning.

Under året gjordes sex forskningsansökningar, tre av dessa beviljades, en beviljandegrad på 50 procent. Då beviljandegraden hos finansiärerna vanligtvis ligger betydligt lägre bedömer myndigheten detta som ett gott resultat.

Internationella besök har bidragit till kunskapsuppbyggnad samt samarbeten inom olika verksamhetsområden, och myndigheten bedömer att detta sammantaget visar att det finns ett stort intresse för verksamheten och att den bedöms vara relevant.

Medarbetare vid myndigheten är efterfrågade som föreläsare, både nationellt och internationellt, och har under året spridit kunskap och erfarenheter genom ett 60-tal föreläsningar och presentationer i olika sammanhang och i varierande ämnen. Myndigheten har under året producerat sju vetenskapliga artiklar och populärvetenskapliga arbeten från intendenten eller motsvarande. Detta sammantaget har bidragit till att sprida myndighetens verksamhet, kunskap och erfarenheter.

6.5 Digital utveckling och ny teknik

Uppdrag: Myndigheten ska enligt instruktionen (2007:1185) särskilt använda ny teknik för att utveckla alla delar av verksamheten.

Kvalitetskriterier avseende digital utveckling och ny teknik

- Ny teknik ska användas inom verksamhetens olika delar för att utveckla verksamheten
- Ny teknik ska användas för att öka tillgängligheten

6.5.1 Digital utveckling och ny teknik 2018

Myndighetens avdelning *Världskulturmuseerna digitalt* har under året flyttats organisatoriskt och ingår nu som en del i avdelningen *Innehåll och lärande*.

Under året har myndigheten arbetat med ett antal satsningar inom området digital utveckling och ny teknik.

Uppdatering av Mummy Explorer

Det interaktiva mumiebordet Mummy Explorer, som ingår i Medelhavsmuseets basutställning *Egypten*, uppgraderades under året med ny mjukvara, vilket gör det möjligt att studera den CT-scannade mumien än mer i detalj. Lanseringen gjordes som ett samtal där myndighetens egyptolog tillsammans med tandläkare Ingrid Jerlin tolkade de nya resultaten och samtalade om mumifiering, livet i det forna Egypten och de forna egyptiernas tandhälsa.

Utveckling av 3D

I dagsläget har myndigheten publicerat ett 60-tal 3D-modeller på externa plattformen Sketchfab. 55 av dessa publicerades under året (5 st 2017). Under året har totalt 4 000 besökare tagit del av 3D-modellerna och 350 nedladdningar har gjorts. Under december hölls en föreläsning, för 120 konservatorer, på Nationalmuseum där ansvarig fotograf berättade om myndighetens arbete med 3D och fotogrammetri. Föreläsningen följdes upp av två workshops med ett 30-tal deltagare.

Interaktiv display, tidsresa genom Mixed Reality

Under året har en interaktiv applikation med Mixed Reality testats på Medelhavsmuseet. Projektet är ett samarbete med Kungliga Tekniska högskolan (KTH) och deras visualiseringscenter VIC inom ramen för projektet Mixed Reality Stockholm. Syftet är att testa om, och i så fall hur, digitala applikationer med förstärkt eller virtuell verklighet (AR / VR) kan bidra till besöksupplevelsen i t.ex. en utställning. I museets Cypernutställning kan besökare via VR-glasögon skapa en digital staty och placera den virtuellt på kultplatsen bland nästan 1 000 terrakottafigurer från Aija Irini.

Genom mobiltelefon kan besökare utforska Cyperns historia och den kända svenska expeditionen 1927, från vars utgrävningar många av museets cypriotiska föremål härrör.

Projektet stöds finansiellt av Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond (BFUF).

Webbapplikation för digitala utställningar

Världskulturmuseerna har sedan 2012 en generisk webbapplikation som driftsattes inför utställningen *Magasinet* och som därefter även använts för utställningarna *Egypten*, *Tillsammans* och *Korsvägar*. Med syfte att tillgängliggöra samlingarna för fler vidareutvecklades applikationen under 2018, bland annat för att även kunna tillämpas på samlingar som inte nödvändigtvis har en fysisk motsvarighet samt att möjliggöra visning av 3D-modeller. Applikationen driftsattes för Koreasamlingen på Östasiatiska museet (Korean Database Project). Arbetet påbörjades även med en version som visar hela myndighetens koreasamling samt ytterligare en som ska visa samlingar med koppling till fjädrar och fåglar.

Kulturnav

Arbetet med att implementera och utveckla samlingsdatabasens möjligheter att arbeta med auktoritetsposter i Kulturnav fortsatte under året. I första hand gäller det personposter med kända födelse- och dödsdatum samt expeditioner under 1800- och 1900-talen.

Wikimedia och Wikipedia

Under året fortsatte arbetet med att tillgängliggöra fotografier på Wikimedia. Drygt 2 000 nya bilder, med tillhörande metadata, laddades upp. Framför allt handlar det om bilder från expeditioner med Erland Nordenskiöld, Walter Kaudern och Eric von Rosen i Sydamerika, på Madagaskar och på Sulawesi.

6.5.2 Kvalitet och resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende digital utveckling och ny teknik som god. Under 2018 gjordes framsteg i utvecklandet av 3D. Fler än 4 000 digitala användare har tagit del av de modeller som myndigheten producerat och ca 350 av modellerna har laddats ned. Samtliga samlingar från Korea som myndigheten förvaltar har tillgängliggjorts med bild och uppdaterade beskrivningar på tre språk via en webbapplikation.

6.6 Samverkan

Uppdrag: Myndigheten ska samverka nationellt och internationellt med museer och andra aktörer, däribland det civila samhällets organisationer, för att nå största möjliga geografiska spridning och förankring. Myndigheten ska verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde.

Myndigheten är en efterfrågad samarbetspart både nationellt och internationellt och eftersträvar aktivt olika typer av samarbeten. Myndighetens medarbetare finns representerade i en rad samarbeten och nätverk, vilket ger möjlighet till fördjupat professionellt kunnande och en ökad spridning av verksamheten. Formaliserade samarbeten ger möjlighet till utbyte av kunskap och kompetens inom en mängd områden.

Kvalitetskriterier avseende samverkan

- Myndigheten ska vara en efterfrågad samarbetspart – nationellt och internationellt.
- Myndigheten ska finnas representerad i samarbeten och nätverk
- Samverkan ska bidra till att sprida kunskap om myndighetens verksamhet
- Samverkan ska bidra till ömsesidig kunskapsutveckling för myndigheten och våra besökare
- Samverkan ska bidra till en större geografisk spridning av verksamheten
- Samverkan ska bidra till att skapa en ökad och långsiktig resurseffektivitet för myndigheten

6.6.1 Samverkan 2018

Myndigheten har under året deltagit i ett stort antal fora för samverkan med andra aktörer, bland annat inom forskning och utveckling, vid utställningsproduktion samt inom programverksamhet, pedagogisk verksamhet, konferens och event.

Myndigheten representeras i Centralmuseernas samarbetsråd, Centralmuseernas digitaliseringsnätverk, Digisams styrgrupp, Centralmuseernas FoU-nätverk, i Vetenskapsrådets nätverk för FoU-myndigheter, Samlingarna i Centrum (SIC), styrgruppen för Sveriges museers museiforskningsnätverk FOMU samt ett antal andra nätverk och arbetsgrupper. Myndigheten finns även representerad i: Asia-Europe Museum Network (ASEMUS), European Association of South Asian Archaeology and Art, European Ethnology Museums Directors Group (EEMDG), Kulturarv utan Gränsers styrelse samt Svenska Istanbulinstitutets programråd.

Sedan 2005 är myndigheten kontaktpunkt för Anna Lindh-stiftelsens svenska nätverk. Detta består numera av drygt 100 organisationer ur det civila samhället, vilka på olika sätt arbetar för internationell och interkulturell dialog och förståelse. En rad av nätverkets aktiviteter äger rum på Världskulturmuseerna i form av seminarier, workshops, debatter och samtal. Koordineringsrollen och nätverket bidrar inte minst till viktiga aktiviteter inom ramen för Agenda 2030.

Forskning och utveckling, universitet och högskolor

Resultaten av forskningssamarbetet med KTH/Albanova om utvecklingen av en ny röntgenkälla (phase-contrast CT) väckte stor uppmärksamhet internationellt. Flera mumifierade djur samt en människohand röntgades. Undersökningen av handen visade att den nya tekniken gör det möjligt att, för första gången, studera mumifierad vävnad ner på mikroskopisk nivå. Studien och resultaten är publicerade i tidskriften Radiology (Romell, Vågberg, Häggman, Ikram och Hertz, 2018. "Soft-Tissue Imaging in a Human Mummy: Propagation-based Phase-contrast CT.")

Världskulturmuseet samverkar med olika forsknings- och undervisningsmiljöer på Göteborgs universitet inom exempelvis statsvetenskap, historiska studier och lärarutbildningen. Vidare innehar myndigheten genom Världskulturmuseet ordförandeskapet i den s.k. Kulturarvskademin som är ett samverkansprojekt mellan universitetet och olika kulturarvsaktörer i Västra Götaland, på statlig, regional och kommunal nivå. Detta bidrog under året till forskningssamarbeten och samarrangemang runt olika aspekter på kulturarv.

Under året hölls tolv specialvisningar med didaktisk inriktning på Medelhavsmuseet i samverkan med lärosäten som Stockholms universitet, Uppsala universitet, Södertörns högskola samt Konstfack. Visningarna skedde inom ramen för kursundervisning på lärarutbildningar samt inom ämnen som konstvetenskap, historia, arkeologi och antikens kultur och samhällsliv. I samverkan med Riksidrottsmuseet togs en ny lärarfortbildning på temat *Idrottens kroppsideal* fram. I samarbete med ämneslärarprogrammet och Lärarnas

Utbildningsnämnd (LUN), Enheten för utredning och lärarutbildning, planerades och genomfördes en kurs för lärarstudenter på Världskulturmuseet. Hållbarhet, mänskliga rättigheter och alternativa lärmiljöer stod i fokus. En lärarfortbildning om Agenda 2030 i teori och praktik genomfördes vid fyra tillfällen under året i samarbete med Göteborgs universitet, Chalmers och Universeum. I samarbete med Göteborgs universitet och humanistiska fakulteten erbjöd Världskulturmuseet föreläsningar för gymnasieklasser av historikern Ida Östenberg.

Program, utställningar, konferens och event

Med syfte att levandegöra dialogutställningen *Afrika pågår* och samtidigt engagera nya målgrupper genomfördes en mängd samarbeten med konstnärer, forskare, föreningar och institutioner. Projektet organiserade under året flera offentliga föredrag, filmvisningar och samtal om afroeupeisk historia, västafrikanskt hantverk samt workshops om samlingarna. Projektet inledde även samtal kring ett kulturarvsprojekt med två organisationer på den afrikanska kontinenten.

Flera programaktiviteter har genomförts i samverkan med olika ambassader och externa föreningar. I samverkan med externa aktörer som Re:Orient och Utrikespolitiska institutet genomfördes under rubrikerna *Fokus Mellanöstern*, *En kväll om ...* och *Bakom rubriken* ett antal program på de tre museerna i Stockholm. I samband med *Bokmässan* i Göteborg samarbetade Världskulturmuseet med den ideella föreningen Göteborgs Litteraturhus som höll ett 40-tal seminarier på Världskulturmuseet (ca 1 500 besökare). Kring det kinesiska nyårsfirandet på Östasiatiska museet samarbetade myndigheten med FokusKina (ca 1 400 besökare). I samverkan med civilsamhället arrangerades bland annat japanska höstfestivalen på Östasiatiska museet, teceremonier i japanska tehuset samt *De dödas dag* på Etnografiska museet (3 289 besökare under två dagar).

Samarbetet med *Rulla vagn*, en nätverkssajt för föräldralediga, permanentades under året på Världskulturmuseet. En gång i månaden träffas föräldralediga och pedagoger i utställningen *Tillsammans* för att leka och lära sig konsten att leva och bo tillsammans. Vid sex tillfällen har seminarier arrangerats på varierande teman som demokrati, föräldraskap, gemenskap och lärande lek på museum. Över 90 procent av deltagarna hade vid starten aldrig besökt museet tidigare. Under 2018 fortsatte samarbetet med Språkcentrum, inom vilket uppskattningsvis 175 lärare deltog i demokratiprogram.

Flertalet kurser genomfördes i samverkan med externa parter. Världskulturmuseet genomförde språkcaféer samt kurser i henna-målning och arabiska i samarbete med Folkuniversitet och Vuxenskolan. Tillsammans med *Tråd och Trade*, en förening med nyanlända skräddare och sömmerskor, genomfördes så kallade *Repair café*. I ett samarbete med Norgårdensskolan, en grundskola i Uddevalla, deltog 150 elever vid sex tillfällen i ett museiprogram om demokrati. Ett mer omfattande Skapande skola-projekt, med Råambshovskolan i Stockholm, omfattade 23 specialvisningar och åtta skapande verkstadstillfällen på temat symboler.

Flera konferenser genomfördes i samverkan med närliggande verksamheter. I och med arbetet med utställningen *Human Nature (öppning 2019)* har myndigheten även nått flera aktörer inom hållbarhet som t.ex. Mistra Urban Future, Re:heritage, Naturskyddsföreningen och BeeCollective.

Övrigt

Myndigheten samverkar även inom administration och stödfunktioner, bl a genom deltagande i *Nätverk om ekonomistyrning för statliga museer* (NEMUS), avseende utveckling av ekonomi- och verksamhetsstyrning, samt genom deltagande i museernas upphandlingsgrupp.

Se även avsnitt 6.2.1.2 Utställningar och 6.7.1 Politik för global utveckling (Agenda 2030).

6.6.2 Volymer

Volymer inom samverkan nämns även under avsnitt 6.3.1 Samlingsförvaltning 2018, 6.4.2 Kunskapsuppbyggnad och 6.7.1 Politik för global utveckling (Agenda 2030).

6.6.3 Kvalitet och resultatbedömning

Statens museer för världskultur ska, enligt regleringsbrev 2018, i samarbete med andra aktörer verka för att kulturen ska komma fler till del i hela landet. Myndigheten bedömer kvaliteten avseende samverkan som god. Myndigheten är en efterfrågad samarbetspart och finns representerad i ett stort antal samarbeten och nätverk, både nationellt och internationellt, där möjlighet ges att sprida kunskap om verksamheten.

För kvalitet avseende samverkan, se även avsnitt 6.3.3 Samlingsförvaltning, 6.4.3 Kunskapsuppbyggnad och 6.7.3 Politik för global utveckling (Agenda 2030).

6.7 Politik för global utveckling (Agenda 2030)

Återrapporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa en bedömning av i vilken mån myndighetens verksamhet, på såväl nationell som internationell nivå, bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i dess tre dimensioner (den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga).

Övergripande har myndigheten arbetat med att utveckla det arbete som påbörjades 2017 inom miljö/hållbarhet. Som ett led i processen har den tidigare miljöpolicy uppdaterats och ersatts av en hållbarhetspolicy, där hänsyn tas till såväl miljömässig, social som ekonomisk hållbarhet. På så vis integreras hållbarheten på ett naturligt sätt i hela verksamheten istället för att behandlas som en isolerad fråga.

Under året har flera aktiviteter genomförts som kopplar till målen som en helhet och/eller till flera av hållbarhetsmålen samtidigt. Genom samarbetet mellan myndigheten, Universeum, Globala skolan och Göteborgs centrum för hållbar utveckling⁹ (GMV) har fortbildningsarbetet om de globala hållbarhetsmålen fortsatt.

Vidare erbjuder myndigheten en mängd olika publika program och skolprogram som på olika sätt knyter an till de globala hållbarhetsmålen. Exempelvis genom seminarier om klimatpåverkan, demokrati och mänskliga rättigheter samt kulturarvets betydelse för regional och global hållbarhet. Utöver att lyfta utmaningar har myndigheten även genomfört aktiviteter med fokus på lustfyllt lärande. Nedan redogörs mer konkret för åtgärder som kopplar direkt till de fyra mål som bedöms mest relevanta utifrån verksamheten.

---

⁹ GMV är Chalmers och Göteborgs universitets gemensamma organisation med uppdraget att skapa samverkan mellan och inom lärosätena och med viktiga samhällsaktörer för att generera och nyttiggöra kunskap om hållbar utveckling.

6.7.1 Politik för global utveckling 2018 (Agenda 2030)

6.7.1.1 Mål 10: Minskad ojämlikhet

I den vision som tagits fram gemensamt av myndighetens medarbetare, och som lanserades under året, fastslås att myndigheten ska arbeta för att skapa en större, mänskligare och mer inkluderande värld. Konkret innebär det bland annat att förbättra möjligheterna för alla att ta del av myndighetens verksamhet såväl på plats som på distans. Exempel på det är anpassade visningar i föremålsmagasin för besökare från äldreboende och en satsning på 3D-modeller av föremål som erbjuder möjlighet till detaljstudier utan att fysiskt behöva besöka föremålsmagasin eller museer. Myndigheten påbörjade under 2018 ett utvärderingsprojekt om mångfald och inkludering för att kartlägga nuvarande situation och ta fram åtgärder för att säkerställa en jämlik arbetsplats för befintlig personal och potentiella nya medarbetare.

6.7.1.2 Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Under året har myndighetens resepolicy uppdaterats och förtydligats gällande transportmedel och mötesform i syfte att öka andelen resfria möten. Möjligheterna för besökare att sortera sitt avfall i lokalerna har förbättrats och arbete har påbörjats med att förbättra avfalls- och resurshanteringens både för museiverksamheten och för restaurangerna.

I samband med tecknandet av ett nytt hyresavtal med Statens fastighetsverk för Medelhavsmuseet, var myndigheten drivande i att upprätta ett hållbarhetsanpassat avtal utifrån principerna i så kallade Gröna hyresavtal. Detta som ett led i arbetet med att minska klimatpåverkan från de fastigheter i vilka myndigheten bedriver verksamhet. Det har genomförts integrations- och dialogstärkande aktiviteter och samarbeten med sociala företag och ideella organisationer där människor med olika bakgrund och ursprung fått möjlighet att mötas och bidra till såväl mänsklig som miljömässig hållbarhet, genom både relationsskapande och återbruk eller reparation av saker som annars skulle kasserats.

Genom utställningarna *Berättelser från Syrien* och *Aswat* har myndigheten arbetat med att lyfta och synliggöra såväl realiteten i kriget som människorna som drabbats, med syfte att skapa förståelse och dialog.

Med projektet *Afrika pågår* har Världskulturmuseerna skapat en plattform för dialog med och mellan besökare och grupper som inte tidigare besökt museet, i syfte att utforska hur historien och den samling myndigheten förvaltar från Afrika kan aktiveras i en uppdaterad kontext.

6.7.1.3 Delmål 11.4: Stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv

Uppdraget

Den årlig anslagsförstärkning som myndigheten fick från 2017 har bidragit till att utveckla ett aktivt och långsiktigt arbete för att främja skydd av hotade kulturarv. Myndigheten arbetar tvärande med frågan och samverkar med andra experter och myndigheter på nationell, nordisk och internationell basis. En intendent med uppdrag att arbeta med området hotade kulturarv är anställd inom myndigheten.

Samverkan och nätverksbygge

Myndigheten deltar i det myndighetsgemensamma arbetet som rör illegal handel med kulturföremål och hur sådan kan motverkas. Gruppen förvaltas av Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet. Som en resurs för tull och polis i Norden har myndigheten sedan tidigare upprättat en e-postlista knuten till specialistkompetenser rörande materiell kultur från Syrien och Irak. Genom denna kan experter bistå tull, polis och Riksantikvarieämbetet med kulturhistorisk bedömning av misstänkta föremål. Polis kan därigenom få underlag för bedömning om det finns grund för att ta föremål i beslag. Under året har två frågor från

Riksantikvarieämbetet besvarats, en fråga rörande tveksamhet kring exporttillstånd för ett föremål från Mellanamerika samt en fråga utifrån tips från privatperson om föremål utbudet till försäljning, från Irak.

Myndigheten har vidmakthållit samarbetet med Svenska Afghanistankommittén (SAK) rörande frågor kring hotade kulturarv, och deltog under året med texter till SAK:s nya landbok respektive tidskrift. Med hjälp av mötesserien på Medelhavsmuseet knöts kontakter med en rad internationella experter och intressenter rörande hotade kulturarv. Myndigheten publicerade även två artiklar i ämnet.

Informationskampanjer och informationsmaterial

Myndigheten driver sedan februari 2017 en webbaserad informationskampanj mot illegal handel med kulturföremål, riktad till allmänheten. Kampanjen genomförs i samarbete med Riksantikvarieämbetet, Svenska Unescorådet och föreningen Svenska ICOM. Nätsidans språk är svenska, engelska och arabiska.

Översättning till svenska av *Emergency Red List* för Irak respektive Syrien genomfördes under året. Foldern kommer att lanseras under våren 2019 och kunna användas i samband med kampanjer på flygplatser och i samband med event som t.ex. Internationella museidagen.

En display på temat hotade kulturarv/illegal handel togs under året fram med hjälp av ett externt kommunikationsföretag. Displayen kommer bland annat att användas på flygplatser i Sverige under 2019, för att informera om varför man inte ska köpa äldre föremål utan känd proveniens.

Utställningar och publika program

Utställningen *En värld på vatten – Minnen från en resa i Iraks träskland*, med fotografier från träsklandet i södra Irak tagna av Peter Månsson, öppnade under våren på Medelhavsmuseet. Området utnämndes 2016 till natur- och kulturvärldsarv av Unesco. I utställningen informeras om kulturvärldsarvet (fornlämningsplatserna Ur, Uruk och Eridu med omgivande kulturlandskap) och träskmarkens kulturhistoriska betydelse över tid. I en podcastinspelning, tillgänglig i anslutning till utställningen, informeras om det pågående hotet mot kulturmiljöer och om plundring och illegal handel med arkeologiskt material. Fem program genomfördes på Medelhavsmuseet, under rubriken *Hotat kulturarv*, fyra av dessa i anslutning till utställningen.

Utställningsmonter, med föremål från bland annat Hadda, Afghanistan, installerades under året i Bokpassagen, Östasiatiska museet. Föremålen används som utgångspunkt i visningsverksamheten för att tala om Afghanistans hotade kulturarv och illegal handel med kulturföremål.

Kompetensutveckling

Riktad internutbildning rörande hotade kulturarv genomfördes under året, i både Stockholm och Göteborg. Utbildningens tema var nationella och internationella regelverk och myndighetens eget arbete med frågorna. Riksantikvarieämbetet deltog och redogjorde för lagstiftningen inom området och de konventioner Sverige tillträtt samt för sitt arbete i Unesco-kommittén för 1970 års konvention.

6.7.1.4 Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Ett av myndighetens hållbarhetsmål för 2018 var att säkerställa miljökrav och krav på social hållbarhet i upphandlingar och avrop. Miljökrav har ställts i alla upphandlingar där det funnits möjlighet. En kartläggning av museibutikerna har påbörjats för att se över leverantörernas miljö- och hållbarhetsarbete samt möjligheter till förbättringar. Genom arbetet med kommande utställning om hållbar konsumtion synliggörs konsumtionens påverkan på miljö och hälsa globalt, vilket uppmuntrar till förändrade beteenden. En central del av arbetet är samarbeten som inletts med bland annat Mistra, Göteborgs universitet och Naturskyddsföreningen.

6.7.1.5 Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Som samordnare för det nationella Anna Lindh-nätverket har myndigheten medverkat till att arrangera och aktivt deltagit i flera aktiviteter vars syfte är att öka interkulturell dialog, integration, förståelse och motverkande av rasism. Myndigheten stod bland annat värd för en fokusgruppsträff mellan nyanlända och arbetsgivare inom ramen för projektet MIGRASCOPE, vilket resulterade i en rapport om hur rekryteringsprocesser och arbetsplatser i Sverige kan bli mer inkluderande och öppna för mångfald.

Genom samarbetet med Rosetta Arts i London genomfördes lunchseminarier och workshops i Göteborg som en del av programmet *Mind the gap*. Syftet var att lyfta rösterna för minoritetsgrupper och dela historier genom kultur. I en annan del av samma program, med regionalt fokus Jordanien och Egypten, genomfördes på plats i Amman ett veckoprogram med workshops om ojämlikhet och inkludering genom kultur. Utöver medlemsaktiviteter har det svenska Anna Lindh-nätverket anordnat ett antal publika event med fokus på mångfald och kommunikation. Bland annat genom föreläsningen/boklanseringen *Cultures don't meet, people do!*, vidare genom en föreläsning av en svensk-jemenitisk journalist om den pågående konflikten i Jemen och medias roll. Dessutom ordnades en filmvisning av *Four days in Restad gård*, om livet på Sveriges största flyktingförläggning, med efterföljande samtal med filmskaparna.

Arbetet med skyddat kulturarv, som beskrivs mer ingående under delmål 11.4, är också ett arbete i linje med mål 16.4 om att öka möjligheterna att återfinna och återfå stulna tillgångar samt bekämpa alla former av organiserad brottslighet.

6.7.1.6 Delmål 16.5: Väsentligt minska alla former av korruption och mutor

Ett korruptionsfritt samhälle är en av förutsättningarna för genomförandet av de flesta målen i Agenda 2030. Myndigheten har under året arbetat med frågor kring korruption genom deltagande med en representant i det statliga *Myndighetsnätverket mot korruption*. Frågan ingår i myndighetens introduktionsdagar för nyanställda. Medarbetare har även deltagit i vidareutbildning inom upphandling.

6.7.2 Volymer

Myndigheten har under året arbetat med Agenda 2030 i dess tre dimensioner (den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga) som en integrerad del av verksamhetens mål och aktiviteter. Se vidare avsnitt 6.7.1 Politik för global utveckling (Agenda 2030) 2018.

6.7.3 Kvalitet och resultatbedömning

Myndigheten bedömer att verksamheten i hög grad, på såväl nationell som internationell nivå, bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i dess tre dimensioner (den sociala, den ekonomiska och den miljömässiga).

6.8 Organisation och kompetensförsörjning

6.8.1 Organisation och kompetensförsörjning 2018

6.8.1.1 Organisation

Organisationens struktur är i grunden en matrisorganisation som har anpassats efter myndighetens geografiska spridning på olika verksamhetsorter. Myndighetens kärnverksamhet organiseras i tre avdelningar: Samling, Innehåll och lärande och Publika möten. Enheterna Kommunikation och marknad samt Ledningskansli är stödfunktioner.

Samtliga avdelningar och enheter har hela myndigheten som sitt arbetsfält med medarbetare placerade på båda orterna. Huvuddelen av Ledningskansliet är förlagt till Göteborg. Samtliga avdelningar och enheter har besökare och användare i fokus.

Myndigheten arbetar sedan 2016 i ett antal tvärande råd, som t.ex. forskningsråd, accessionsråd, programråd, butiksråd och utställningsråd. Syftet med råden är bland annat att skapa delaktighet, transparens och utveckling.

Under året har myndigheten haft två verksamhetsdagar för samtliga medarbetare, med fokus på myndighetens nya vision, vilken arbetats fram gemensamt inom myndigheten. Målet med dagarna har varit att omsätta visionen i handling, konkreta beteenden och aktiviteter. Syftet med dagarna är även att samtliga medarbetare träffas över avdelnings-, funktions- och ortsgränser, då förutsättningarna för att nå mål och vision stärks vid samsyn och gemensam dialog inom myndigheten.

6.8.1.2 Medarbetare

Myndigheten har under året haft 236 anställda; 142 med tillsvidareanställning, 36 med visstidsanställning och 58 med visstidsanställning på timbasis. Av dessa är 151 kvinnor och 85 män, vilket motsvarar 64 procent kvinnor och 36 procent män, samma fördelning som 2017. Under året rekryterades sammanlagt 26 personer, 21 kvinnor och 5 män. Antalet tillsvidareanställda har ökat sedan 2017, från 137 till 142 personer, en ökning med fyra procent. Antalet årsarbetskrafter under året har varit 122. För 2017 var denna siffra 115, och för 2016 var antalet 107.

6.8.1.3 Kompetensförsörjning

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska, enligt *Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag*, redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. *Förordning (2008:747)*

Kompetensförsörjning

Som ett led i utvecklad kompetensförsörjning har myndigheten under året förstärkt verksamheten ytterligare med ett dataskyddsombud, med syfte att säkerställa att myndigheten uppfyller de krav som ställs inom ramen för GDPR, men även inom utställningsproduktionen och IT. Myndigheten har även förstärkt kompetensen inom bevarande samt med en samordnarfunktion för värdskap. Internt har myndigheten utvecklat introduktionen för nyanställda och genomfört kompetenshöjande insatser inom en rad olika områden. Bland annat med utbildningar inom tillgänglighet och bemötande, digitalisering, struktur samt innovation och nyskapande. Det pågående visionsarbetet har varit centralt och har till stora delar handlat om att omsätta visionen till konkret agerande. Detta arbete har genom olika insatser inneburit en stärkt kompetens inom publikutveckling.

Moderna beredskapsjobb i staten

Myndigheten har under året haft två anställda inom programmet för Moderna beredskapsjobb. En digitaliseringsassistent, inom målgrupp långtidsarbetslösa, till avdelningen Samling samt en assisterande dialogvärd, inom målgrupp nyanlända, till avdelningen Publika möten. Dialog har förts om ytterligare anställningar. En påbörjad rekrytering fick avbrytas då urvalsunderlaget vid rekryteringstillfället var alltför begränsat.

Praktik i staten

Myndigheten har i linje med regeringsuppdrag erbjudit två praktikplatser inom programmet Praktik i staten under året, bägge inom målgrupp funktionsvariation. En museiassistent i föremålsmagasin, avdelningen Samling och en praktikant med assisterande utredningsuppdrag inom HR-avdelningen på Ledningskansliet.

6.8.1.4 Arbetsmiljö och hälsa

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i syfte att minska sjukfrånvaron i myndigheten. Av rapporteringen ska framgå hur myndigheten arbetar med att upptäcka ohälsa.

Sjukfrånvaron vid myndigheten låg under året på 4,63 procent, en ökning från 2017 då motsvarande siffra var 3,66 procent. Andelen långtidssjukskrivna av den totala sjukfrånvaron var under året 45,26 procent, en ökning från 2017 då andelen motsvarade 37,98 procent.

Myndigheten har under året arbetat med uppföljning av den kartläggning av den Organisatoriska och Sociala arbetsmiljön som genomfördes i början av 2018. Kartläggningen har bidragit till en handlingsplan som syftar till att skapa en hållbar arbetsmiljö och resultera i effekter som t.ex. minskad sjukfrånvaro. Myndighetens chefer har utbildats i området "arbetslivsinriktad rehabilitering och tidiga signaler på ohälsa". Sjukfrånvaron har tertiärvis analyserats och följts upp av ansvariga chefer. Samtliga medarbetare vid myndigheten har bjudits in till en föreläsning och dialog om kränkande särbehandling, med syfte att öka kunskapen om och motverka förekomsten av kränkande särbehandling. Chefsgruppen har inlett dialogmöten med medarbetare vid samtliga arbetsställen/museer om arbetsmiljön och myndighetens vision vilket bidragit till konkreta handlingsplaner för en bättre arbetsmiljö.

Vid den upphandling som genomförts under året har myndigheten tillämpat så kallade golvpriser för att upprätthålla goda arbetsvillkor och sund konkurrens. Detta innebär att offererade timpriser automatiskt räknas upp till en gemensam lägstanivå vid utvärderingen.

6.8.2 Volymer

Följande uppgifter är hämtade ur personalsystemet Primula.

6.8.2 Personalstatistik Volymer						
Könsfördelning *)	Antal 2018	Antal 2017	Antal 2016	Fördelning i procent 2018	Fördelning i procent 2017	Fördelning i procent 2016
Kvinnor	151	143	112	64	64	64
Män	85	79	62	36	36	36
Summa	236	222	174	100	100	100
Anställningsform *)	2018	2017	2016	Fördelning 2018	Fördelning 2017	Fördelning 2016
Tillsvidare	142	137	113	60	62	65
Visstid	36	30	16	15	14	9
Timavlönade	58	55	45	25	25	26
Summa	236	174	184	100	100	100
Rekryteringar	2018	2017	2016	Fördelning 2018	Fördelning 2017	Fördelning 2016
Kvinnor	21	23	15	81	62	79
Män	5	14	4	19	38	21
Summa	26	37	19	100	100	100
Avgångar	2018	2017	2016	Fördelning 2018	Fördelning 2017	Fördelning 2016
Kvinnor	18	7	15	72	50	56
Män	7	7	12	28	50	44
Summa	25	14	27	100	100	100

*) Avser bemanningsläget per 31/12 respektive år.

6.8.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende organisation och kompetensförsörjning som god. Verksamheten har under 2018 förstärkts, men har fortsatta utvecklingsbehov.

Visionsarbetet har varit centralt under året. Myndigheten har under året identifierat behov av kompetensutveckling och genomfört ett antal insatser. Flertalet medarbetare har genomgått utbildningar i syfte att stärkas i sina nuvarande roller och inför förändringar som kommer att ske de närmaste åren.

6.9 Lokaler

Statens museer för världskultur ska specificera museets totala lokalkostnader för 2018 i enlighet med regleringsbrevets krav:

- Hyra
- El och uppvärmning
- Reparationer och underhåll
- Övriga driftskostnader

Kostnaderna ska fördelas per hyresvärd.

Lokalkostnader (tkr)	2018	2017	2016
Lokalhyra	65 020	63 069	61 580
varav:			
- Statens fastighetsverk	60 928	59 016	57 566
- Kungsleden AB	3 028	2 998	2 965
- Riksantikvarieämbetet	1 064	1 055	1 049
El och fjärrvärme	2 405	2 123	2 550
Reparationer och underhåll	366	237	159
Övriga driftskostnader	2 908	2 841	3 159
Totalt (tkr)	70 699	68 270	67 448

6.10 Avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet

Avgiftsfinansierad verksamhet 2018

Världskulturmuseernas avgiftsintäkter genereras av butiksförsäljning, visningar och övriga intäkter vilka till största delen utgörs av hyres- och konferensintäkter.

Butiksförsäljning är den enda verksamhet som bedrivs med målsättning full kostnadstäckning. Utbudet i butikerna är anpassat till de olika museernas profiler och är en viktig del av verksamheten. Budgeterade intäkter (och kostnader) för verksamheten uppgick till 2 950 tkr enligt den beräknade budgeten i regleringsbrevet. Utfallet är något högre än den budgeterade intäkten och kostnaden.

Intäkter av entréer och visningar budgeterades till 2 000 tkr i regleringsbrevet, medan utfallet blev 1 960 tkr. Utfallet överensstämmer väl med den budgeterade intäkten.

Övriga avgiftsintäkter ökar i förhållande till budgeterade 6 150 tkr med 2 207 tkr.

Avgifts- finansierad verksamhet	Över/ underskott t.o.m. 2016	Över/ underskott 2017	Budget i regleringsbrev		Intäkter 2018	Kostnader 2018	Över/ underskott 2018	Ack. över/ underskott utg 2017
			Intäkter	Kostnader				
Verksamhet med full kostnadstäckning								
Försäljning av varor	-138	-131	2 950	2 950	3 294	3 407	-113	-7
Undersökn, utredn. andra tjänster	0	0	0	0	0	0	0	0
Bergrums- verksamheten	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	-138	-131	2 950	2 950	3 294	3 497	-113	-7
Övrig avgiftsbelagd verksamhet								
Entréer och visningar			2 000		1 960			
Övrigt			6 150		8 217			
Summa			8 150		10 177			

Bidragsinkomster 2018

Världskulturmuseernas bidragsinkomster uppgår under 2018 till drygt 4,4 mnkr vilket är nästan 1 mnkr mer än föregående år.

Statliga bidrag har tidigare tagits emot främst för olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Satsningen på moderna beredskapsjobb i staten har under 2018 ökat bidragen från Arbetsförmedlingen. Under 2018 har myndigheten även fått bidrag till utvecklings- och forskningsprojekt.

Bidrag från stiftelser och andra organisationer har ökat främst på grund av donationer till förvärv till museerna samlingar.

Minskningen av inkomster från EU-institutioner beror på att det pågående projektet avslutats under 2018 och ansökan för ett nytt projekt förväntas under kommande år. Viktigt även att poängtera att projekt ofta löper under flera år och medel därför periodiseras mellan de år aktiviteterna pågår.

Bidrag från övriga länder har mottagits från koreanska ambassaden för att genomföra konservering av koreanska verk från museernas samling.

Bidragsinkomster	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Erhållna bidrag - inomstatliga			
Arbetsförmedlingen	1 073	354	385
Mistra	0	400	0
Kulturrådet	0	400	0
FOU bidrag	640	0	0
Sv. Institutet	332	0	0
Summa	2 045	1 154	385
Erhållna bidrag från fonder, stiftelser, m. fl.			
Kungliga Vitterhetsakademien	0	0	500
Anna Lindh Stiftelsen	600	400	400
A G Leventis Foundation	0	66	65
Riksbankens Jubileumsfond	0	241	0
Övriga fonder, stiftelser etc	953	101	308
Bidrag från enskilda	8	167	185
Summa	1 561	975	1 458
Erhållna bidrag från EU-institutioner och övriga länder			
EU-projekt	330	706	0
Bidrag från övriga länder	501	474	506
Summa	831	1 180	506
Erhållna bidrag erhållits från myndighet till bidrag			
Summa	0	0	0
Totala bidragsinkomster	4 437	3 310	2 349

7 Finansiell redovisning

7.1 Ekonomiskt resultat och ställning

Det ekonomiska utfallet för 2018 visar att årets tilldelade anslag har förbrukats i sin helhet. Utöver det har myndigheten förbrukat sitt anslagssparande. Årets resultat följer myndighetens budget.

Verksamhetens totala intäkter har ökat med 15 603 tkr (+8 procent) jämfört med 2017. Anslagsutnyttjandet har ökat med drygt 12 891 tkr (+7 procent) vilket förklaras av att myndigheten under året har använt anslagssparandet och att verksamhet kunnat genomföras enligt plan.

Avgiftsintäkter ökar med 979 tkr (+7 procent) vilket förklaras av satsningar på butiksverksamheten samt konferensverksamheten.

Bidragsintäkterna ökar med 1 740 tkr (+73 procent) jämfört med 2017. Den största enskilda ökningen förklaras av satsningen på bland annat Moderna beredskapsjobb i staten, där bidragen från Arbetsförmedlingen ökat med 719 tkr. De minskade finansiella intäkterna - 7 tkr (-3 procent) förklaras av minskade lån i Riksbanken.

Verksamhetens kostnader 2018 har ökat med 15 399 tkr (+8 procent) jämfört med 2017. Ökningen av personalkostnader med 7 476 tkr (+10 procent) förklaras av att särskilda satsningar gjorts på samlingsförvaltning samt funktioner till uppdrag för den bidragsfinansierade verksamheten. Kostnader för lokaler ökade med drygt 2 428 tkr (+3,5 procent) under 2018. Den största kostnaden för lokaler är hyreskostnaden, vilken under 2018 ökat med tre procent. Resterande ökning förklaras av ökade driftkostnader samt iordningställande av lokaler för uthyrning. Fortsatt satsning på visionsarbete har medfört att övriga driftkostnader ökat med 3 039 tkr (+8,5 procent).

Kapitalkostnadernas ökning med 2 456 tkr (+24 procent) förklaras av ökade avskrivningar under året. Avskrivningarna är engångskostnader och är en följd av den omfattande inventering som genomförts av myndighetens anläggningar.

7.2 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (tkr)	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	187 492	174 601
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	13 471	12 492
Intäkter av bidrag	3	4 114	2 374
Finansiella intäkter	4	239	246
Summa		205 316	189 713
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-83 378	-75 902
Kostnader för lokaler	6	-70 699	-68 271
Övriga driftkostnader	7	-38 541	-35 502
Finansiella kostnader	8	-98	-115
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-12 627	-10 154
Summa		-205 343	-189 944
Verksamhetsutfall		-27	-231
Transfereringar	9		
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	0
Lämnade bidrag		0	0
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	10	27	-231

7.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	11	1 615	1 770
Balanserade utgifter för utveckling			
Summa		1 615	1 770
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	12	10 386	11 300
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	13	43 487	42 443
Pågående nyanläggningar	14	0	0
Summa		53 873	53 743
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	15	1 187	1 313
Summa		1 187	1 313
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	16	1 419	1 463
Fordringar hos andra myndigheter	17	3 379	3 906
Övriga kortfristiga fordringar	18	5	18
Summa		4 803	5 387
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	18 740	17 146
Övriga upplupna intäkter	20	0	0
Summa		18 740	17 146
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	21	-730	-4 388
Summa		-730	-4 388

Kassa och bank	22		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		2 002	18 264
Kassa och bank		41	37
Summa		2 043	18 300
Summa tillgångar		82 991	93 271

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2018-12-31	2017-12-31
Myndighetskapital	23	0	
Statskapital	24	41	41
Donationskapital	25	6 240	5 856
Balanserad kapitalförändring	26	4 714	4 945
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	-27	-231
Summa		10 968	10 610
Avsättningar			
Övriga avsättningar	27	859	940
Summa		859	940
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	28	46 009	47 369
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	29	3 689	3 140
Leverantörsskulder	30	8 354	18 234
Övriga kortfristiga skulder	31	1 402	1 376
Summa		59 454	70 119
Periodavgränsningsp oster			
Upplupna kostnader	32	5 672	6 422
Oförbrukade bidrag	33	5 458	5 134
Övriga förutbetalda intäkter	34	579	44
Summa		11 709	11 601
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		82 991	93 271

7.4 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag, tkr	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid					
8:1 ap.4 Statens museer för världskultur	4 897	182 374	187 271	187 638	-367
Summa	4 897	182 374	187 271	187 638	-367
Finansiella villkor för anslag - UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid					
Anslag	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras	Indrag av anslagsbelopp		
		2018			
8:1 Centrala museer: Myndigheter					
ap.4	5 464	3 %			

Anslagssparandet provas efter eventuell omfördelning av anslagssparande. Tabellen inkluderar anslagssparande och anslagskredit som i förekommande fall disponeras enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen (2011:223).

Anslaget är räntebärande.

Övriga villkor

Låneram (enl. 7 kap.1 § budgetlagen)	59 000
Räntekontokredit (enl. 7 kap. 4 § budgetlagen)	15 000

"Utgifter" (187 638 tkr) i anslagsredovisningen skiljer sig från "Intäkter av anslag" i resultaträkningen (187 492 tkr). Skillnaden förklaras av en minskning med 146 tkr av den semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Dessa poster har belastat anslaget, men inte redovisats som kostnader i resultaträkningen.

7.5 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Som periodavgränsningspost ska belopp överstigande 50 tkr bokföras (motsvarande regler gällde för 2017).

Kostnadsmässig anslagsavräkning tillämpas.

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Ingående skuld 508 tkr har minskat med 146 tkr till 362 tkr.

Full kostnadstäckning

Försäljning av varor i museernas butiker har krav på full kostnadstäckning vilket innebär att verksamheten är helt skild från anslaget och bär samtliga direkta och indirekta kostnader. Resultatet redovisas separat i tabell under avgiftsredovisningen.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 22,4 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på över tre år definieras som anläggningstillgångar liksom förbättringsutgifter på annans fastighet överstigande 100 tkr. Undantag görs för datorer vilka aktiveras även om anskaffningsvärdet understiger gränsvärdet. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider baseras på bedömd ekonomisk livslängd, men generellt gäller:

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Immateriella anläggningstillgångar
3–10 år	Maskiner och tekniska anläggningar, basutställningar, förbättringsutgifter
15 år	Lagerhyllor
Ingen avskrivning	Kulturtillgångar

Pågående nyanläggning avser oftast basutställningar under uppbyggnad.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas bli betalda. Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulderna har tagits upp till de belopp varmed de beräknas betalas.

Avsättningar

Avsättningar har gjorts för lokala utvecklingsmedel enligt avtal.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare			
Lön	2018	2017	2016
Överintendent			
Ann Follin	1 250	1 228	1 203

Styrelseuppdrag

Ann Follin har innehaft följande styrelseuppdrag 2018:

Göteborgs universitets styrelse (fr.o.m. 2017-05-01)

Follin Management Consulting AB (t.o.m. 2018-09-14)

Övriga förtroendeuppdrag

Ann Follin har innehaft följande övriga förtroendeuppdrag 2018:

The board of trustees of the Deutsches Museum

Vice ordförande i ASEMUS (Asia-Europe Museum Network)

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2018	2017	2016
Totalt	4,63	3,66	5,1
Andel 60 dagar eller mer	45,26	37,98	60,4
Kvinnor	5,49	4,41	5,66
Män	3,14	2,26	4,11
Anställda - 29 år	1,87	2,69	Utfall redovisas ej pga. alltför begränsat underlag.
Anställda 30 år - 49 år	6,02	3,62	4,9
Anställda 50 år -	3,12	3,88	5,58

Prestationsredovisning

Kostnader per prestation har tagits fram avseende museibesök och museiföremål. De har beräknats utifrån kostnader för de organisatoriska enheter som främst arbetar med museimiljö och med samlingen samt dess andel, baserad på kostnadsomslutning, av gemensamma kostnader och lokalkostnader.

NOTER		2018	2017
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	187 492	174 601
	Summa	187 492	174 601
	Summa "Intäkter av anslag" i resultaträkningen (187 492 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (187 638 tkr) i anslagsredovisningen UO 178:1ap 4. Orsaken är att minskningen, 146 tkr, semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 belastar anslaget men inte redovisas som kostnader i resultatredovisningen.		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	6 053	5 844
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	7 418	6 648
	Summa	13 471	12 492
	Ökningen av övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar förklaras av ökade butiks- och konferensintäkter.		
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Statliga givare	2 045	1 154
	Fonder, stiftelser m.fl.	1 561	975
	EU-projekt	330	706
	Bidrag från övriga länder	501	474
	Summa erhållna bidragsinkomster	4 437	3 310
	Periodisering av pågående bidragsprojekt	323	- 937
	Summa bidragsintäkter	4 114	2 374
	Ökningen av statliga givare förklaras av bidrag för arbetsmarknadsåtgärder, vilket ligger inom myndighetens uppdrag.		
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	239	232
	Övriga ränteintäkter	0	14
	Summa	239	246

Not 5 Kostnader för personal

Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	56 518	50 391
-Varav arvoden till ej anställd personal	421	353
Övriga kostnader för personal	26 860	25 511
Summa	83 378	75 902

Not 6 Kostnader för lokaler

Lokalhyra	65 020	63 069
El och fjärrvärme	2 405	2 123
Reparationer och underhåll	366	237
Övriga kostnader	2 908	2 841
Summa	70 699	68 271

Not 7 Övriga driftkostnader

Bevakning, reparationer och underhåll	4 270	4 596
Resor, information m.m.	7 103	9 058
Köp av varor	6 662	6 468
Köp av tjänster	20 225	15 527
Aktivering utgifter för basutställning	0	- 337
Reaförlust vid utrangering	155	245
Förändring av varulager	126	- 56
Summa	38 541	35 502

Myndigheten har minskat resekostnaderna i jämförelse med 2017. Under tillsättning av tjänster har myndigheten avropat externa tjänster för att hantera arbetsbelastningen.

Not 8 Finansiella kostnader

Ränta på lån i Riksgäldskontoret	28	77
Övriga finansiella kostnader	70	38
Summa	98	115

Not 9 Transfereringar

Erhållna bidrag för finansiering av bidrag	0	0
Bidrag till kulturellt samarbete mellan Sverige och Grekland	0	0
Summa	0	0

Not 10	Årets kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, förändring	- 113	- 164
	Bidragsfinansierad verksamhet, förändring	86	- 67
	Summa	- 27	- 231
Not 11	Immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	3 649	3 780
	Årets anskaffningar	787	436
	Minskning ack anskaffning pga. utträngning/försäljning	0	-567
	Summa anskaffningsvärde	4 436	3 649
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 879	-1 462
	Årets avskrivningar	-942	-862
	Minskning ack avskrivning pga. utträngning/försäljning	0	445
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 821	-1 879
	Utgående bokfört värde	1 615	1 770
Not 12	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	25 430	22 646
	Årets anskaffningar	898	2 784
	Minskning ack anskaffning pga. försäljning utträngning	-407	0
	Justering diff. IB Anskaff värde/ Ack avskrivningar	-1 981	0
	Summa anskaffningsvärde	23 940	25 430
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-14 130	-12 586
	Årets avskrivningar	-1 787	-1 544
	Minskning ack avskrivning pga. försäljning utträngning	382	0
	Justering diff. IB Anskaff värde/ Ack avskrivningar	1 981	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 554	-14 130
	Utgående bokfört värde	10 386	11 300

Not 13	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	134 638	141 671
	Årets anskaffningar	11 073	11 474
	Minskning ack anskaffning pga. försäljning utrangering	-3 140	-18 507
	Justering diff. IB Anskaffn värde/ Ack avskrivningar	-11 105	0
	Summa anskaffningsvärde	131 466	134 638
	Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-92 194	-102 831
	Årets avskrivningar	-9 899	-7 747
	Minskning ack avskrivning pga. försäljning utrangering	3 009	18 384
	Justering diff. IB Anskaffn värde/ Ack avskrivningar	11 105	0
	Summa ackumulerade avskrivningar	-87 979	-92 194
	Utgående bokfört värde	43 487	42 443
Not 14	Pågående nyanläggning		
	Ingående anskaffningsvärde	0	1 426
	Årets anskaffningar	0	0
	Aktivering av pågående	0	-1 426
	Summa anskaffningsvärde	0	0
	Pågående nyanläggning 2017 avsåg utställningen Korsvägar 2. Aktiveringen genomfördes 2017.		
Not 15	Varulager och förråd		
	Ingående lagervärde avseende butikerna	1 313	1 257
	Årets förändring	- 126	56
	Utgående lagervärde	1 187	1 313
	Varulagret har minskat med 126 tkr och värderas till 1 187 tkr. Bedömning av inkurans har gjorts.		
Not 16	Kundfordringar		
	Kundfordringar	1 419	1 547
	Befarade kundförluster	0	- 84
	Summa	1 419	1 463

Not 17	Fordringar hos andra myndigheter		
	Kundfordringar hos andra myndigheter	1 287	227
	Fordran ingående mervärdesskatt	2 092	3 679
	Summa	3 379	3 906
	Myndigheten för kulturanalys (MYKA) hyr lokaler i myndighetens lokaler från september 2018 vilket är förklaringen till den stora ökningen av posten kundfordringar hos andra myndigheter.		
Not 18	Övriga kortfristiga fordringar		
	Övriga kortfristiga fordringar	5	18
	Summa	5	18
Not 19	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	14 298	13 037
	Övriga förutbetalda kostnader	4 442	4 109
	Summa	18 740	17 146
Not 20	Övriga upplupna intäkter		
	Upplupna intäkter	0	0
	Summa	0	0
Not 21	Avräkning med statsverket		
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	- 4 897	- 4 946
	Redovisat mot anslag	187 638	174 726
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-182 374	-174 726
	Fordran/skuld avseende anslag i räntebärande flöde	367	- 4 897
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag		
	Ingående balans	508	633
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	- 146	- 124
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	362	508
	Summa Avräkning med statsverket	730	- 4 388

Not 22 Kassa och bank

Behållning på räntekonto	2 002	18 264
Dags- och växelkassor	41	37
Summa	2 043	18 300

Minskningen av behållningen på räntekontot förklaras av att verksamhet utförts tidigare under året jämfört med 2017. Framgår även av de minskade leverantörsskulderna, se not 30. Beviljad räntekontokredit enligt regleringsbrevet 15 000 tkr.

Not 23 Förändring av myndighetskapitalet

	Stats- kapital	Donations- kapital	Balanserad kapital- förändring. Avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapital- förändring. Bidrags- finansierad verksamhet	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
A. Ingående balans 20170101	41	5 856	1 825	3 120	-231	10 611
Föregående års kapital-förändring			-164	-67	231	0
Ny donation till kultur-tillgångar		385				385
Årets kapital-förändring					-27	-27
B. Summa årets förändring		385	-164	-67	205	359
c. Utgående balans 20171231	41	6 241			-27	10 969

Not 24 Statskapital

Konst från statens konstråd	41	41
Utgående balans	41	41

Not 25 Donationskapital

Bidragsfinansierade kulturtillgångar	6 241	5 856
Summa	6 241	5 856

Not 26	Balanserad kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	1 661	1 825
	Bidragsfinansierad verksamhet, överskott	3 053	3 120
	Summa	4 714	4 945
Not 27	Övriga avsättningar		
	Ingående balans	940	890
	Årets förändring	- 81	50
	Utgående balans	859	940
Not 28	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	-47 369	-44 103
	Under året nyupptagna lån	-10 912	-13 408
	Årets amorteringar	12 272	10 143
	Utgående balans	-46 009	-47 369
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	59 000	59 000
Not 29	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Leverantörsskulder andra myndigheter	1 714	1 166
	Arbetsgivaravgifter	1 679	1 697
	Utgående mervärdesskatt	296	278
	Summa	3 689	3 140
Not 30	Leverantörsskulder		
	Leverantörsskulder	8 354	18 234
	Summa	8 354	18 234
	Leverantörsskulder minskning förklaras av att verksamhet utförts tidigare under året jämfört med 2017 då det var en stor fakturering november och december. Framgår även av den ökade behållningen i RGK, se not 22.		
Not 31	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	1 338	1 367
	Övriga skulder	64	9
	Summa	1 402	1 376

Not 32	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	3 566	3 657
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	1 562	1 654
	Övriga upplupna kostnader	544	1 111
	Summa	5 672	6 422
Not 33	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	1 401	777
	varav som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	195	195
	mer än tre månader till ett år	1 206	582
	Oförbrukade sponsringsinkomster	242	242
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	3 815	4 116
	Summa	5 458	5 134
	Ökningen av statliga givare förklaras av nya bidrag från bland annat Riksantikvarieämbetet och Svenska Institutet.		
Not 34	Övriga förutbetalda intäkter		
	Förutbetalda intäkter	579	44
	Summa	579	44

7.6 Väsentliga uppgifter

(tkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram Riksgälds- kontoret					
Beviljad	59 000	59 000	59 000	62 000	62 000
Utnyttjad	46 009	47 369	44 103	43 194	40 818
Kontokrediter Riksgälds- kontoret					
Beviljad	15 000	15 000	15 000	13 000	13 000
Maximalt utnyttjad	2 718	0	9 092	7 859	13 177

**Räntekonto
Riksgälds-
kontoret**

Ränteintäkter	238	232	222	106	8
Räntekostnader	98	115	27	9	213

AvgiftsintäkterAvgiftsintäkter som
disponeras

Beräknat belopp enligt regleringsbrev	11 100	11 900	12 000	17 200	17 000
Avgiftsintäkter	13 471	12 492	14 832	17 838	19 124

Anslagskredit

Beviljad	5 464	5 240	5 020	4 715	4 699
Utnyttjad	367	0	0	0	1 288

Anslag

Ramanslag

Anslagssparande	0	4 897	4 946	1 825	0
varav intecknat	-367	0	0	0	0

**Bemyndiganden
(ej tillämpligt)****Personal**

Antalet årsarbetskrafter (st)	122	115	107	116	130
Medelantalet anställda (st)	151	137	129	130	142

Driftkostnad per årsarbetskraft	1 579	1 562	1 548	1 432	1 344

**Kapital-
förändring**

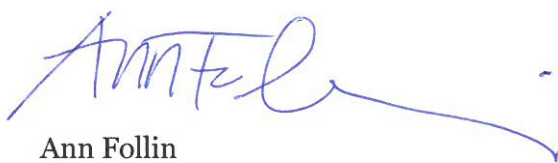
Årets kapitalförändring	-133	-231	192	287	-1 669
Balanserad kapitalförändring	4 714	4 945	4 753	-1 292	377

8 Årsredovisningens undertecknande

Årsredovisning för Världskulturmuseerna 2018

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Göteborg den 22 februari 2019

Ann Follin
Överintendent